

Izglītības un zinātnes
ministrija

VALSTS VALODAS POLITIKAS PAMATNOSTĀDŅU 2021.-2027. GADAM ĪSTENOŠANAS PLĀNS 2022.-2023. GADAM

2021

SATURA RĀDĪTĀJS

Lietotie saīsinājumi

I. Kopsavilkums	4
II. Esošās situācijas raksturojums	5
III. Pasākumi mērķa sasniegšanai	8
1.rīcības virziens: ATTĪSTĪBA un DROŠUMSPĒJA	8
2.rīcības virziens: RESURSI UN ILGTSPĒJA	17
3.rīcības virziens: SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN ATBILDĪBA	26
IV. Ietekmes novērtējums uz valsts un pašvaldību budžetu	37

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AiM	Aizsardzības ministrija
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
ĀM	Āriņu ministrija
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
ESIF	Eiropas Strukturālie un investīciju fondi
IeM	Iekšlietu ministrija
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
KM	Kultūras ministrija
LGIA	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra
LiepU	Liepājas Universitāte
LM	Labklājības ministrija
LNS	Latvijas Nedzirdīgo savienība
LNTP	Latvijas Nacionālais Terminoloģijas Portāls
LU	Latvijas Universitāte
LU HZF	Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte
LU LaVI	Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts
LU LI	Latvijas Universitātes Lībiešu institūts
LU MII	Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts
LVA	Latviešu valodas aģentūra
LZA TK	Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija
LZP	Latvijas Zinātnes padome
MK	Ministru kabinets
NAP	Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027.gadam
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskās organizācijas
RTA	Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds
SM	Satiksmes ministrija
TM	Tieslietu ministrija
UNGEGN	Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupas (<i>The United Nations Group of Experts on Geographical Names</i>)
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VDI	Valsts darba inspekcija
VeA	Ventspils Augstskola
VISC	Valsts izglītības satura centrs
VK	Valsts kanceleja
VPP	Valsts pētījumu programma
VVA	Vieglās valodas aģentūra
VVC	Valsts valodas centrs

I. KOPSAVILKUMS

Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2021.–2027. gadam īstenošanas plāns 2022.–2023. gadam (turpmāk – Plāns) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments Valsts valodas politikas pamatnostādnēs 2021.–2027. gadam¹ (turpmāk – Pamatnostādnes), kā arī Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027.gadam² noteikto mērķu un uzdevumu izpildei turpmākajos trīs gados.

Plāna mērķis ir nodrošināt latviešu valodas kā vienīgās konstitucionāli noteiktās valsts valodas ilgtspēju, tās lietojumu visās sabiedrības darbības jomās, sekmējot valodas izpēti un valodas resursu attīstību un digitalizāciju, stiprinot sabiedrības līdzdalību un individuālo atbildību valsts valodas politikas īstenošanā.

Atbilstoši Valsts valodas likumā norādītajam minētais virsmērķis realizējams, nodrošinot arī vēsturiskā latviešu valodas paveida – latgaliešu rakstu valodas – attīstību un lībiešu valodas kā vienīgās pirmiedzīvotāju valodas Latvijā saglabāšanu.

Lai īstenotu valodas politikas attīstības virsmērķi, uzdevumus un pasākumus trijos savstarpēji saistītos valsts valodas politikas rīcības virzienos, ir izvirzīti trīs apakšmērķi: (1) valsts valodas drošumspēja un ilgtspējīga attīstība; (2) latviešu valodas vides paplašināšana un valodas resursu ilgtspēja; (3) sabiedrības līdzdalība un atbildība valsts valodas noturībā.

Valsts valodas politikas attīstības virzieni noteikti, balstoties uz:

- 1) Latvijas Republikas Satversmi un Valsts valodas likumu;
- 2) valsts attīstības redzējumu un prioritātēm, kas norādītas Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam un Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam;
- 3) esošās situācijas analīzi par valodas politikā būtiskākajiem risināmajiem problēmjautājumiem;
- 4) 2021. gada 26. aprīļa Valsts prezidenta paziņojumā Nr. 8 “Par latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas nostiprināšanu” minēto informāciju.

Valsts valodas politikas rīcības virzieni Plānā tiks īstenoti 14 uzdevumos un 35 pasākumos, kam noteikti šādi sasniedzamie rezultāti: (1) pieaugusi zinātniskā izcilība un ilgtspēja latviešu valodas un lībiešu valodas pētniecībā; (2) latviešu valodas apguves un pilnveides iespēju daudzveidība; (3) latviešu valodas lietojuma vides paplašināšanās.

Plānā iekļautie pasākumi ir formulēti, ievērojot valsts līmeņa attīstības plānošanas dokumentus, kas nosaka valsts valodas politikas virzību.

Plānā izvirzītie mērķi atspoguļo integrētu skatījumu uz galvenajām valodas politikas attīstības prioritātēm 2022.–2023. gadā. Virkne ar valsts valodas politiku saistītie un papildinošie pasākumi iekļauti citu nozaru un ministriju veidotajās pamatnostādnēs un plānos (skat. Plāna otro nodaļu “Esošās situācijas raksturojums”).

¹ Apstiprinātas ar Ministru kabineta 2021. gada 25. augusta rīkojumu Nr. 601. Pieejamas:
<https://likumi.lv/ta/id/325679-par-valsts-valodas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

² Apstiprināts ar 2020.gada 2.jūlija Saeimas lēmumu. Pieejams:

https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81.pdf

Plānu ir izstrādājusi Izglītības un zinātnes ministrija. Izstrādē piedalījušās atbildīgās ministrijas (Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Tieslietu ministrija), ministriju padotības un citas iestādes (Latviešu valodas aģentūra, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, Sabiedrības integrācijas fonds, Valsts izglītības saturs centrs, Valsts valodas centrs), universitātes un augstskolas (Daugavpils Universitāte, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rīgas Tehniskā universitāte un Ventspils Augstskola), kā arī universitāšu pakļautībā esošie zinātniskie centri (Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts, Latvijas Universitātes Lībiešu institūts, Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts). Lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību, Plāna sagatavošanā iesaistītas nevalstiskās organizācijas un sabiedrības līdzdalība tika nodrošināta, izsludinot Plāna projekta publisko apspriešanu.

II. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Balstoties uz Pamatnostādņu izstrādes laikā veikto datu analīzi un iepriekšējā perioda pamatnostādņu īstenošanas izvērtējumu³, identificēti Latvijas valodas politikas pārvaldībai būtiskākie risināmie jautājumi, kuri ķemti par pamatu rīcības virzienu un uzdevumu definēšanai un Plāna pasākumu formulēšanai.

Latvijas valodas situāciju pašlaik ietekmē dažāda līmeņa faktori: valodu konkurence pasaulei, vēsturiskā valodas situācijas specifika un pārmaiņas globālo sociālo procesu ietekmē, latviešu valodas prasmes un lietojuma nostiprināšanās, vienlaiku vērojamas atšķirības dažādu mērķgrupu valodas prasmē un lietojumā, arī valodas situācijas reģionālās atšķirības u. c. iezīmes. Šie faktori un valodas situācijas rādītāji nosaka aktualitātes valodas pārvaldībā sociolingvistiko funkciju un jomu skatījumā, liek attīstīt sabiedrības iesaistes un informēšanas, valodas politikas popularizēšanas virzenu.

Latvijas valodas situācijas izpēte liecina, ka latviešu valoda sabiedrības dzīvē pēdējos gados valodu hierarhijā ieņem galveno vietu,— tas panākts, īstenojot valodas politikas rīcības juridisko un arī pedagoģisko jeb izglītības virzienu. Tāpat latviešu valoda ir visvairāk lietotā valoda. Noteiktu valodu dominance pasaulei iezīmē dažas pārmaiņas citu sabiedrībā lietoto valodu pozīcijās, resp., īpaši jaunākajā paaudzē notiek krievu un angļu valodas pozīciju maiņa — krievu valodas loma samazinās un strauji pieaug angļu valodas lietojums. Šo valodu klātbūtnei sabiedrībā ir atšķirīgi iemesli, un valodu pozīciju maiņu nosaka gan demogrāfiskās pārmaiņas, gan angļu valodas kā saziņas valodas popularitāte pasaulei, angļu valodas sociālais prestižs. Līdzīga situācija vērojama daudzās pasaules valstis gan lingvistiskā, gan sociolingvistiskā skatījumā.

Latviešu valodas prasme sabiedrībā un tās lietojums (sk. attēlu) ir būtiska valodas situācijas komponente, tikpat nozīmīga valodas situācijas attīstībai ir arī lingvistiskā attieksme un sabiedrības iesaiste valodas politikas īstenošanā (valodas popularizēšana), kas iezīmē tendences, darbības virzienus un pasākumus latviešu valodas noturības stiprināšanai.

³ Informatīvais ziņojums “Par Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2015.–2020. gadam gala ietekmes novērtējumu”, pieņemts 04.11.2021. Pieejams: <https://tapportals.mk.gov.lv/legal Acts/0d9e51ca-ebb5-4455-899c-59dd18447231>

Valodas situāciju raksturojošie komponenti atrodas ciešā saistībā: bez pietiekamas latviešu valodas prasmes nebūs iespējams pilnvērtīgs latviešu valodas lietojums, bez atbilstošas lingvistiskās vides esamības nebūs iespēju ne uzlabot latviešu valodas prasmi, ne lietot valodu u. tml.

1. Valodas apguves nodrošinājums bērniem un pieaugušajiem (t. sk. jauniešiem).	1. Pilnvērtīgas latviešu valodas lietojuma vides nostiprināšana (valodas dzirdamība un redzamība visās sabiedrības dzīves jomās).
2. Izglītība un darba vide – valodas apguves un prasmju pilnveides nozīmīgākās jomas.	2. Pozitīvas lingvistiskās uzvedības paradumu iedzīvināšana latviešu valodas kā dzimtās valodas runātāju apzinā.
3. Valodas apguves un prasmju pilnveides veicināšana reģionos (lielajās pilsētās ar neviendabīgu valodas vidi, Latgalē) ar zemiem valodas prasmes rādītājiem.	3. Latviešu valodas kā kopīgas saziņas valodas lietojums Latvijas daudzveidīgajā sabiedrībā.
4. Valodas apguves didaktikas attīstība (t. sk. pedagogu profesionālā pilnveide, mācību un metodisko materiālu izstrāde atbilstoši mērķgrupu vajadzībām utt.).	4. Juridiski nostiprināto valodas lietojuma prasību turpmāka ievērošana un nostiprināšana (likumdošanas un normatīvo aktu prasības ir bijis viens no virzītājspēkiem latviešu valodas lietojuma kvantitatīvo rādītāju pieaugumam).
5. Valodas prasmes kvalitātes pilnveide: latviešu valodas kā dzimtās, kā otrās valodas, kā svešvalodas un kā etniskā mantojuma valodas apguve (teorija un prakse).	5. Valodas lietojuma paplašināšana neoficiālajā saziņā (valodas prasmes pieauguma un pozitīvas lingvistiskās attieksmes saistība).

Latviešu valodas prasme↑	Latviešu valodas lietojums↑
Valodas situācija Latvijā	
Lingvistiskā attieksme↓	Sabiedrības iesaiste valodas politikas īstenošanā (valodas popularizēšana)↓
<ol style="list-style-type: none"> Pozitīvas lingvistiskās attieksmes un valodas lietojuma saiknes ar valodas prasmes kvalitātes pieaugumu ievērošana. Atvērta un labvēlīga attieksme pret latviešu valodas kā otrās vai kā svešvalodas runātājiem – pamats vēlmei lietot valodu. Latviešu valodas vērtības apzināšanās sabiedrībā: līdzvars starp valodu kā nacionālu un konstitucionālu vērtību, tās integratīvo vērtību un utilitāro nozīmi jeb instrumentālo vērtību. Atšķirības dažādu paaudžu lingvistiskajā pieredzē un uzvedībā: jaunākajā paaudzē līdz ar labāku valodas prasmi un nepieciešamību lietot latviešu valodu izglītībā, darbā un ikdienas saziņā veidojas pozitīva lingvistiskā attieksme pret valodu, tās simbolisko un praktisko nozīmi. Stereotipisko pieņēmumu un pārliecības par valodām, sabiedrības multilingismu un indivīda daudzvalodību, kā arī dzimtās un citu valodu attieksmēm un par valodu koeksistenci sabiedrībā kā lingvistisko attieksmi ietekmējoša faktora apzināšanās. 	<ol style="list-style-type: none"> Skaidra, valodas politikas principiem atbilstoša valodas politikas veidotāju komunikācija ar sabiedrību – izpratnes par valodu koeksistences likumsakarībām veicināšana. Valodas politikas īstenotājinstītūciju un organizāciju saskaņota darbība visos līmeņos – faktors, kas sekmē latviešu valodas lietotāju un apguvēju mācību motivāciju un pozitīvas lingvistiskās attieksmes veidošanos. Sabiedrības izglītošana par valodām, to koeksistenci, multilingismu, valodu un to paveidu vērtību un lomu, valodu hierarhijas likumsakarībām: stereotipu un mītu kliedēšana un pozitīvas lingvistiskās attieksmes veicināšana. Informatīvi izglītojošu un iesaistes pasākumu piedāvājums atsevišķām mērķgrupām valodas apguves un lietojuma vides nodrošināšanai, pozitīvas lingvistiskās attieksmes veicināšanai. Uz sadarbību veicinošas un atbalstošas komunikācijas ar sabiedrību īstenošana,

<p>6. Iespēja lietot latviešu valodu sekmē pozitīvas lingvistiskās attieksmes veidošanos (latviešu valodas lietojums darbā un ikdienas saziņā palīdz pilnveidot latviešu valodas prasmi un veido pozitīvu lingvistisko attieksmi).</p>	<p>neizmantojot to vai citu sabiedrības grupu nosodošu saziņu par valodas jautājumiem visos komunikācijas līmenos.</p> <p>6. Atbalsts visiem latviešu valodas runātājiem un valodas apguvējiem.</p>
--	---

Valodas situāciju raksturojošie komponenti atrodas ciešā saistībā: bez pietiekamas latviešu valodas prasmes nebūs iespējams pilnvērtīgs latviešu valodas lietojums, bez atbilstošas lingvistiskās vides esamības nebūs iespēju ne uzlabot latviešu valodas prasmi, ne lietot valodu u. tml.

Valodas politikas īstenošanā nepieciešams balstīties uz izpratni par mūsdienu sabiedrības un valodu attieksmu komplekso būtību, tās prasa valodas politikā un plānošanā ievērot multilingvisma realitāti un sabiedrības izpratni par valodu un valodas paveidu vērtību un lomu individuālā dzīvē. Vienlaikus nozīmīgs valodas politikas uzdevums (arī to veidotājiem un sabiedrībai) ir atzīt un saredzēt kopīgo aizvien pieaugošajā iedzīvotāju dažādībā, resp., valodas politikā priekšplānā izvirzās jautājums par nacionālo/oficiālo valodu saglabāšanu un turpmāku attīstību valsts drošības un vienlīdzīgu tiesību nodrošināšanā, neraugoties uz globalizācijas ietekmi. Oficiālā valoda ir tas nozīmīgais elements, kas vieno sabiedrību tās dažādībā.

Plāna mērķi un to sasniegšanai izvirzītie uzdevumi izstrādāti atbilstoši Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027.gadam prioritātēm, kas saistītas ar valodas politiku un detalizēti aprakstītas Pamatnostādnēs. Plāna uzdevumi aptver visus Pamatnostādnēs ietvertos rīcības virzienus. Pamatnostādņu sasniegšanai noteiktie uzdevumi ir saistīti ar šādiem citu nozaru plānošanas dokumentiem: “Izglītības attīstības pamatnostādnēm 2021. – 2027. gadam” (“Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai””) (valodas prasmju ilgtspējas aspektā); „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam” (valodas, pierības un integrācijas jautājumu aspektā); “Plānu darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam” (latvisķas identitātes un pierības sajūtas Latvijai stiprināšanas, latviešu valodas saglabāšanas ārpus Latvijas un remigrācijas atbalsta aspektā); ar „Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam” (veidojot valsts pētījumu programmu valsts valodas jomas stratēģiskai attīstībai, veicinot datos un zinātniski pamatootos pierādījumos balstītas valsts valodas politikas veidošanu; nodrošinot zinātnes komunikāciju valodas pētniecības popularizēšanai un prestiža paaugstināšanai, sabiedrības izpratnes veidošanai gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā, sekmējot amatierzinātnes iniciatīvas plašākas sabiedrības iesaistei valodas pētniecības procesos (t.sk. pētniecības datu radīšanā un izmantošanā) un sabiedrības intereses par valodas zinātni attīstībai); ar “Digitālās transformācijas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam” (saistībā ar mašīntulkosanas un valodas tehnoloģiju attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību digitālajā vidē) un ar “Kultūrpolitikas pamatnostādnēm 2022.–2027.gadam „Kultūrvalsts””.

III. PASĀKUMI MĒRĶA SASNIEGŠANAI

Plāna mērķis: Nodrošināt latviešu valodas kā vienīgās konstitucionāli noteiktās valodas ilgtspēju, tās lietojumu visās sabiedrības darbības jomās, sekmējot valodas izpēti un valodas resursu attīstību un digitalizāciju, stiprinot sabiedrības līdzdalību un individuālo atbildību valsts valodas politikas īstenošanā.

1. Rīcības virziens ATTĪSTĪBA un DROŠUMSPĒJA

Politikas rezultāti		[1] Pieaugusi zinātniskā izcilība un ilgtspēja latviešu valodas un lībiešu valodas pētniecībā.				
N.p.k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš (līdz pusgadam)
1.1. uzdevums	Nodrošināt zinātniskos un praktiskos resursus latviešu valodas izpētes ilgtspējai.					
1.1.1.	Izstrādāt Valsts pētījumu programmas uzdevumus latviešu valodas izpētei un īstenot projektus zinātniskās un akadēmiskās darbības	1.1.1.1. Latviešu valodas attīstības un lietojuma nostiprināšana atbilstoši NAP [404] pasākumā plānotajam – nodrošināt VPP “Latviešu valoda” paplašināšanu. Izstrādāti VPP stratēģiskie virzieni,	Izstrādāts un apstiprināts Ministru kabineta rīkojums par valsts pētījumu programmu, kurā iekļauti uzdevumi latviešu valodas attīstībai, izstrādāts projektu konkursa nolikums, īstenotas VPP projektu	IZM	LU LVI, augstskolas	2023. gada II pusgads

	attīstībai valodniecībā un robežzinātnēs.	mērķi, uzdevumi, definēti sasniedzamie rezultāti.	konkursa procedūras un uzsākta VPP projektu īstenošana valodniecībā un robežzinātnēs.			
	1.1.2. Īstenots Valsts pētījumu programmas projekta "Latviešu valoda" apakšprojektu kopums atbilstoši Ministru kabineta rīkojumā Nr. 465 „Par valsts pētījumu programmu „Latviešu valoda”” noteiktajiem 10 uzdevumiem.	Īstenoti 10 Valsts pētījumu programmas projekta "Latviešu valoda" apakšprojekti: "Valodu ontoloģija" – vadītājs <i>Dr. phil. Raivis Bičevskis</i> ; "Sociolingvistika" - vadītāja <i>Dr. habil. philol. Ina Druviete</i> ; "Gramatika" – vadītāja <i>Dr. philol. Andra Kalnača</i> ; "Leksikogrāfija" – vadītāja <i>Dr. habil. philol. Ilga Jansone</i> ; "Onomastika" – vadītāja <i>Dr. philol. Sanda Rapa</i> ; "Terminoloģija"- vadītājs <i>Dr. habil. med. Māris Baltiņš</i> ; "Tulkojumzinātne" - vadītājs <i>Dr. habil. philol. Andrejs Veisbergs</i> ; "Valodu apguve" – vadītāja <i>Dr. habil. philol. Dace Markus</i> ; "Reģionālistika" – vadītāja <i>Dr. philol. Anna Vulāne</i> ; "Lībiešu valoda" – vadītājs <i>Dr. phil. Valts Ernštreits</i> .	IZM	LU un sadarbības partneri: Liepājas Universitāte, Ventspils Augstskola, LU Matemātikas un informātikas institūts, Daugavpils Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rīgas Tehniskā universitāte, LVA	2022. gada I pusgads	
1.1.2.	Latviešu valodas situācijas Latvijā un diasporā izpēte.	1.1.2.1. „Valodas situācija Latvijā: 2016–2020” (pētījuma izdošana; pētījuma tulkošana angļu valodā)	1 pētījums; pētījuma tulkošana un izdošana angļu valodā	IZM	LVA	2022. gada I pusgads
		1.1.2.2. pētījuma „Latviešu valoda diasporā: situācijas izpēte” sagatavošana publicēšanai	1 elektronisks izdevums	IZM	LVA	2022. gada I pusgads
1.1.3.	Valodas politikas pētījumi kontekstā ar sabiedrības lingvistiskās uzvedības izpēti.	Pētījums par valodas uztveri sabiedrībā	1 pētījums	IZM	LVA	2023. gada II pusgads

1.2. uzdevums	Attīstīt akadēmisko latviešu valodu, latviešu terminoloģiju un terminradi kā zinātniskās darbības daļu.					
1.2.1.	Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas darba organizēšana un sabiedrības konsultēšana.	1.2.1.1. Regulāri sniegtā informācija par LZA Terminoloģijas komisijas un apakškomisiju darbu	1) Notikušas vidēji 10 LZA TK Terminoloģijas komisijas sēdes gadā; 2) LZA Terminoloģijas komisijas sēžu un apakškomisiju darba materiālu ievietošana LNTP (10 publicējumi gadā)	IZM	LZA TK, Terminoloģijas komisijas apakškomisijas, VVC	2023. gada II pusgads
		1.2.1.2. Pēc pieprasījuma sniegtas konsultācijas par terminoloģijas jautājumiem valsts un ES institūcijām, juridiskām personām un citiem interesentiem.	Sniegtas 200 konsultācijas gadā	IZM	LZA TK, LZA TK apakškomisijas	2023. gada II pusgads
1.2.2.	Latvijas Nacionālā terminoloģijas portāla (LNTP) termini.gov.lv satura uzturēšana un funkcionalitātes pilnveidošana.	LNTP ievadīti šķirkļi ar Valsts valodas centra tulkojumos lietotajiem un ar valsts pārvaldes un Eiropas Savienības iestādēm saskaņotajiem terminiem; publiskotas no 2009. gada līdz 2019. gadam sniegtās konsultācijas par terminoloģiju un ar to saistītiem jautājumiem; pilnveidota LNTP funkcionalitāte.	Ievadīto šķirkļu skaits: ik gadu – 2000 (kopā 3 gados – 6000), kā arī LNTP pieejamas publikācijas par terminoloģiju un ar to saistītiem jautājumiem.	TM	IZM (LVA); LZA TK; KM (KISC), VVC	2023. gada II pusgads
1.3. uzdevums	Atbalstīt un nostiprināt latgaliešu rakstu valodu.					
1.3.1.	Latgaliešu rakstu valodas saglabāšanas un attīstības jautājumu aktualizēšana un lietojuma veicināšana.	VVC tīmekļa vietnes sadalas "Latgaliešu rakstu valoda" satura regulāra papildināšana un precizēšana; interviju un skaidrojumu sniegšana plašsaziņas līdzekļos	Publicēto skaidrojumu skaits: ik gadu – 12 Sniegto interviju skaits: ik gadu – 6	TM	VVC, LU LaVI	2023. gada II pusgads

1.3.2.	Latgaliešu rakstu valodas lingvistisks apraksts: vēstures, avotu, normas un mūsdienu situācijas izpēte.	Atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 "Par valsts pētījumu programmu "Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai"" 6.6.1. uzdevuma Latvijas lingvistiskās vides reģionālās un vēsturiskās savpatības attīstība (b) un (e) virzienam veikta latgaliešu rakstu valodas vēstures un mūsdienu situācijas izpēte, mūsdienu latgaliešu rakstu valodas korpusa (MuLA) pilnveide, valodas tehnoloģiju attīstība latgaliešu rakstu valodai.	Latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības rīka lingvistiskās daļas turpinājums - 15 000 leksisko vienību iestrāde	IZM	LU LaVI	2023. gada II pusbads	
			Mūsdienu latgaliešu rakstu valodas korpuiss (MuLa) papildināts MuLa līdz 2,5 milj. vārdlietojumu	IZM	LU MII, RTA	2023. gada II pusbads	
			Mutvārdu tekstu korpusa attīstīšana - 1 tekstu korpuiss (apjoms: 15 h runas ierakstu transkripti)	IZM	RTA	2023. gada II pusbads	
1.3.3.	Atbalsta pasākumi latgaliešu rakstu valodas apguvei vispārējā izglītībā.	1.3.3.1. Izstrādāti atbalsta materiāli, t.sk. digitāls rīks, latgaliešu rakstu valodas apguvei vispārējā izglītībā un novadmācībā (ja attiecīnāms).	Izveidoti mācību materiāli un ieteikumi latgaliešu rakstu valodas apguvei 7.–9.klasē.	IZM	VISC	2023. gada II pusbads	
		1.3.3.2. Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide: atbalsts latgaliešu rakstu valodas metodikas kursiem.	Sniegts atbalsts skolotāju kursu organizēšanai: katru gadu 1 kurss, izglītoti 30 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas	2023. gada II pusbads	
1.4. uzdevums	Paplašināt latviešu valodas lietojuma vidi Braila rakstā⁴, zīmju un vieglajā valodā.						
1.4.1.	Latviešu nedzirdīgo zīmju valodas standartizācija, apguve un popularizēšana	1) latviešu zīmju valodas klātieses un/vai tālmācības kursi 36 h (grupu skaits); 2) latviešu zīmju valodas 12 h kursi skolotāju profesionālai pilnveidei (grupu skaits); 3)	1) 2023. g. – 10 2) 2023. g. – 20 3) 2023. g. – 5	IZM	LiepU, LM, LNS, LVA	2023. gada II pusbads	

⁴ KM izstrādātā "Kultūrpolicykas pamatnostādņu 2022.-2027.gadam "Kultūrvalsts"" 1.virzienā "Kultūras piedāvājuma pieejamība sabiedrībai" plānotā 1.5. uzdevuma "Nodrošināt kultūras pieklūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem" un 1.6. uzdevuma "Nodrošināt kultūras piedāvājuma pieejamību un pieklūstamību digitālajā vidē" ietvaros tiks nodrošināta arī grāmatu un citu materiālu sagatavošana un pieejamība Braila rakstā.

		semināri un konferences zīmju valodas standartizācijai un popularizēšanai (pasākumu skaits)				
1.4.2.	Vieglās valodas un zīmju valodas resursu attīstība.	1.4.2.1. ESIF projekta "Kompetenču pieejā mācību saturā Nr.8.3.1.1/16/I/002 pasākums "Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana", izstrādāti mācību līdzekļi latviešu zīmju valodā un vieglajā valodā.	1) 6 mācību līdzekļi sākumskolai, t.sk. ābece, mācību līdzeklis pamatskolai latviešu valodā kā digitāls resurss teksta atveidošanai latviešu zīmju valodā, vairākvalodu vārdnīca un pārbaudes darbs latviešu valodā. 2) 15 mācību līdzekļi 7.-9.klasei tiks pārveidoti vieglajā valodā.	IZM	VISC	2023. gada II pusgads
		1.4.2.2. Latviešu nedzirdīgo zīmju valodas pētniecība.	VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši 6.5.2. uzdevuma priekšmetam – mūsdienu latviešu valodas sistēmas izpēte valodas statisko un dinamisko norišu kopsakarībā un valodas tehnoloģiju attīstība, kurā iekļauts (d) virziens (sk. MK 2021. gada 7. jūlija rīkojumu Nr. 475 "Par valsts pētījumu programmu "Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai""").	IZM	LiepU, LM, LNS, LVA, LZP	2023. gada II pusgads
		1.4.2.3. Īstenots ERASMUS + Stratēģiskās partnerības projekts "Vieglā valoda integrācijai" - projektā vieglās valodas atbalstam izstrādāti vieglās valodas resursi – paīglīdzekļi valodiskajai integrācijai.	1)Vieglās valodas rokasgrāmata; 2)Vieglās valodas vārdnīca; 3)Tālākizglītības kurss vieglās valodas tekstu rakstītājiem	LU HZF Lietišķās valodniecības centrs	VVA	2022. gada II pusgads

1.5. uzdevums	Veicināt lībiešu valodas vitalitāti.					
1.5.1.	Atbalsts lībiešu valodas izpētei, normēšanai un attīstībai.	1.5.1.1.Sākta lībiešu valodas normēšana, leksikas papildināšana un standartizācija (t.sk. leksikas, vietvārdi un gramatisko formu apzināšana un uzkrāšana).	1)Nodrošināta pastāvīga lībiešu valodas normēšana (rakstības un gramatikas standartizācija; leksikas un tās gramatisko formu normēšana; normēšanai nepieciešamās izpētes veikšana u.c.) Izstrādātas lībiešu valodas normas atbilstoši aktuālajām vajadzībām (valodas lietotājiem, mācību līdzekļu izstrādei, pētniekiem u.c.).	IZM	LU LI, pētniecības iestādes	2023. gada II pusgads
			2)Nodrošināta pastāvīga lībiešu valodas leksikas papildināšana un šķirkļu izstrāde (leksikas ieguve no dažādiem valodas avotiem; leksikas datubāzes šķirkļu izstrāde). Lībiešu valodas leksikas papildināšana, jaunvārdi veidošana un terminoloģijas izstrāde atbilstoši aktuālajām vajadzībām (valodas lietotājiem, mācību līdzekļu izstrādei, pētniekiem u. c.).	IZM	LU LI, pētniecības iestādes	2023. gada II pusgads
			3)Nodrošināta lībiešu valodas vietvārdi apzināšana un standartizācija, jaunu vietvārdi veidošana un rekonstruēšana lībiešu valodā (vietvārdi apzināšana un standartizācija; vietvārdi veidošana jauniem objektiem; vietvārdi rekonstruēšana vietām, kuru lībiskie nosaukumi nav atrodami avotos)	IZM	LU LI, VVC, LGIA	2023. gada II pusgads

		Nodrošināta lībiešu oficiālo vietvārdu reģistra uzturēšana un papildināšana. Nodrošināta jaunveidojamo lībiešu vietvārdu apstiprināšana.			
	1.5.1.2.Lībiešu valodas dokumentēšana, pētniecība, digitalizācija un publicēšana, t.sk. lībiešu valodas pētnieciskās bāzes izveide un darbība.	1) Nodrošināta fundamentālu un lietišķu lībiešu valodas, pētījumu veikšana. Sagatavoti rakstu krājumi, kopkatalogi u.c. zinātniskas publikācijas.	IZM	LU LI, pētniecības iestādes	2023. gada II pusgads
		2) Nodrošināta lībiešu valodas leksikas datubāzes, morfoloģijas datu bāzes, tekstu korpusa, audiomateriālu un videomateriālu krātuves darbība un papildināšana. Nodrošināta lībiešu valodā tapušo avotu (rakstītā, audio vai video formātā) un to kolekciju, tostarp ārvalstīs un personiskajās kolekcijās, apzināšana, digitalizācija un pārvēršana elektroniskā formātā.	IZM	LU LI, pētniecības iestādes	2023. gada II pusgads
	1.5.1.3.Lībiešu valodas pētnieku sadarbība un ataudzes nodrošināšana.	3) Veikta lībiešu valodas elektronisko resursu pielāgošana ikdienas lietotājam un nodrošināta to pieejamība lībiešu valodas uzturēšanai un apguvei.	IZM	LU LI, avotu krātuves	2023. gada II pusgads
		Nodrošināta lībiešu valodas pētnieku semināru norise (2 x gadā). Nodrošināta Lībiešu vasaras universitātes darbība (2023).	IZM	LU LI, pētniecības iestādes	2023. gada II pusgads

			Notikusi konference <i>Livonica</i> (2023). Apzinātas lībiešu valodas apguves nodrošināšanas iespējas Latvijas augstskolās; izstrādāti lībiešu valodas lekciju kursu plāni.			
1.5.2.	Lībiešu valodas vides uzturēšana un apguves iespēju nodrošināšana.	1.5.2.1.Lībiešu valodas pratēju iesaistes programmas darbība (programmas ietvaros lībiešu valodas pratēji iesaistīti dažādu ar valodas prasmju izmantošanu saistītu uzdevumu izpildē, nodrošinot valodas vides uzturēšanu, lībiešu valodas pieejamību un pratēju valodas prasmes saglabāšanos un pilnveidi).	Četri lībiešu valodas pratēji (2 PLE) nodrošina citu pasākumu plāna uzdevumu izpildi (veic tekstu pārrakstīšanu un ierunāšanā, tulkošanu, lībiešu valodas mācīšanu, uzturēšanu u. c. uzdevumus atbilstoši individuālajām iemaņām). Nodrošināta lībiešu valodas prasmes uzturēšana un citu uzdevumu izpilde.	IZM	LU LI	2023. gada II pusbads
		1.5.2.2.Sistēmas izveide secīgai lībiešu valodas apguvei dažādām izglītojamo grupām (apguves sistēmas izveidei nepieciešamās izpētes veikšana, sistēmas izstrāde, pielāgošana izglītojamo vajadzībām un aprobatācija).	Apzinātas lībiešu valodas apguves vajadzības un piemērotākais valodas apguves modelis. Sagatavots sākotnējais valodas apguves iesācējiem programmas paraugs.	IZM	LU LI	2023. gada II pusbads
		1.5.2.3.Mācību materiālu sagatavošana (lībiešu valodas mācīšanai nepieciešamo mācību materiālu apzināšana; kontaktstundu plānu, tīmekļa risinājumu, lietotņu izveide vai adaptācija lībiešu valodas mācīšanas vajadzībām; mācību palīglīdzekļu sagatavošana un izdošana vai publiskošana).	Lībiešu valodas apguves vajadzībām nepieciešamo mācību materiālu veidu noskaidrošana. Eksperimentālu valodas apguves iesācējiem mācību materiālu paraugu sagatavošana.	IZM	LU LI, NVO	2023. gada II pusbads

		<p>1.5.2.4.Lībiešu valodas pasniedzēju sagatavošana programma (potenciālo pasniedzēju loka apzināšana; pasniedzēju izglītošana par valodas mācīšanas pedagoģiskajiem aspektiem, zināšanu par lībiešu valodu un lībiešu valodas prasmju pilnveide).</p>	<p>Apzināts potenciālo pasniedzēju loks un viņu kvalifikācija. Atlasīti vismaz 2 pasniedzēji, kas var iesaistīties lībiešu valodas mācīšanā. Sākta potenciālo pasniedzēju sagatavošana un kvalifikācijas pilnveide.</p>	IZM	LU LI	2023. gada II pusbads
		<p>1.5.2.5.Lībiešu valodas lietojuma vides un apguves iespēju uzturēšana (lībiešu valodā veidota satura pieejamība; lībiešu valodas lietojums vidē; lībiešu bērnu un jauniešu vasaras skolu un lībiešu valodas pratēju un apguvēju tikšanās vai rezidences lībiešu valodas vides uzturēšanas nolūkā).</p>	<p>1)Nodrošinātā lībiešu bērnu un jauniešu vasaras skolas “Mierlinkzīt” norise (1 x gadā, 10 dienas). Nodrošinātās lībiešu valodas pratēju tikšanās (4 x gadā, 3 dienas).</p> <p>2)Izveidoti aktīvai un pasīvai lībiešu valodas lietošanai nepieciešamie elektroniskie rīki dažādām platformām – klaviatūras draiveri, pareizrakstības rīki, tostarp viedierīcēm, automātiskās tulkošanas rīki u. c. Izstrādāti lībiešu valodas klaviatūras draiveri (Mac, PC, Linux viedierīcēm – iOs un Android). Izstrādāts eksperimentāls lībiešu valodas pareizrakstības pārbaudes rīks.</p> <p>3)Nodrošinātā lībiešu valodā veidota satura pieejamība informatīvajās platformās un sociālo tīklu profilos. Sagatavoti un</p>	IZM	KM, NVO, LU LI	2023. gada II pusbads
				IZM	LU LI, pētniecības iestādes	2023. gada II pusbads
				IZM	NVO, LU LI, KM	2023. gada II pusbads

			izdoti lībiešu valodas avoti. Sagatavoti un publicēti video un audio materiāli dažādām auditorijām, tostarp bērniem un jauniešiem. Nodrošināta lībiešu valodas digitālo krātuvju uzturēšana un pieejamība.			
			4) Nodrošināts lībiešu valodas lietojums lībiešu vēsturiskajā teritorijā – Lībiešu krastā – izvietotajās ceļazīmēs un norādēs. Nodrošināts lībiešu valodas lietojums informatīvajos stendos un materiālos, sabiedrisko organizāciju, uzņēmumu un iestāžu mājas lapās. Nodrošināts lībiešu valodas lietojums kultūras procesā.	IZM	VVC, NVO, pašvaldības SM [Ceļazīmēm nepieciešams SM finansējums], KM, EM, VARAM	2023. gada II pusgads

2. Rīcības virziens RESURSI un ILGTSPĒJA

Politikas rezultāti	[2] Latviešu valodas apguves un pilnveides iespēju daudzveidība.
Rezultatīvie rādītāji	<p>[2.1.] Izstrādātas jaunas filoloģijas studiju un starpnozaru studiju, t.sk. profesionālās pilnveides, programmas, IZM dati (2020.g. 1 → 2024.g. 3 programmas)</p> <p>[2.2.] Pieejami latviešu valodas apguves digitālie rīki akadēmiskās latviešu valodas prasmes pilnveidei (skaits), IZM dati (2020.g. 1 → 2024.g. 1 rīks)</p> <p>[2.3.] Paplašinātas latviešu valodas apguves iespējas dažādām mērķa grupām (vietnes “Māci un mācies” apmeklējumu skaits), LVA dati (2020.g. 1,5 milj. → 2024.g. 2,2 milj.)</p> <p>[2.4.] Latviešu valodas resursu pieejamība pētniekiem un komersantiem Nacionālajā tekstu korpusā un Nacionālajā runas korpusā, LU MII dati (2019.g. 10% → 2024.g. 65%)</p> <p>[2.5.] Pieaugušo iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda (25–64 g. v.), CSP dati (2016.g. 81,5% → 2024.g. 82,5%)</p> <p>[2.6.] Latviešu valodas prasmi apliecinājušo ārzemnieku īpatsvars valsts valodas prasmes pārbaudē, VISC dati (2019.g. 39% → 2024.g. 40%)</p> <p>[2.7.] Personu, kuras valsts valodas prasmes pārbaudē uzrāda augstāku valsts valodas prasmes līmeni salīdzinājumā ar iepriekšējo novērtējumu, īpatsvars, VISC dati (2019.g. 3,55% → 2024.g. 4%)</p>

N.p.k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš (līdz pusgadam)
2.1. uzdevums	Atbalstīt latviešu valodas speciālistu karjeras izaugsmi.					
2.1.1.	Latviešu valodas pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas un metodikas kursi.	2.1.1.1. Metodikas kursi latviešu valodas un literatūras pedagogiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas apguves metodikā atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.	Ik gadu 10 kursi, izglītoti 200 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas	2023. gada II pusgads
		2.1.1.2. Metodikas kursi pedagogiem "Vieglā valoda kā palīglīdzeklis pedagogiem iekļaujošas mācību vides veidošanā un mācību saturu pieejamības nodrošināšanā"	Ik gadu 2 kursi, izglītoti 40 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas	2023. gada II pusgads
		2.1.1.3. Metodikas kursi sākumskolas pedagogiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas apguves metodikā atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.	Ik gadu 4 kursi, izglītoti 80 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas	2023. gada II pusgads
		2.1.1.4. Metodikas kursi dažādu mācību priekšmetu pedagogiem latviešu valodas un mācību priekšmeta saturu apguvei: pedagogi pilnveidojuši profesionālo kompetenci valodas un mācību priekšmeta apguves metodikā atbilstoši noteikumiem	Ik gadu 5 kursi, izglītoti 100 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas	2023. gada II pusgads

		par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.			
		2.1.1.5. Metodikas kursi pirmsskolas izglītības iestāžu pedagojiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas apgoves metodikā atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.	Ik gadu 10 kursi, izglītoti 200 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas 2023. gada II pusgads
		2.1.1.6. Metodikas kursi pedagojiem, kuri māca latviešu valodu kā svešvalodu pieaugušajiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas kā svešvalodas apgoves metodikā.	Ik gadu 7 kursi, izglītoti 150 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas 2023. gada II pusgads
		2.1.1.7. 1) Profesionālā pilnveide pedagojiem, kuri māca latviešu valodu kā svešvalodu pieaugušajiem. Latviešu valodas kā svešvalodas skolotāju izglītības programmas (īsā programma) izveide un īstenošana 2) Profesionālā pilnveide latviešu valodas speciālistiem: sagatavots propedeitikas kurss universitāšu programmām, tai skaitā attālinātai kursa apguvei – korektoru, redaktoru sagatavošanai	1)Organizēta profesionālās pilnveides studiju programmas izstrāde un īstenošana Latvijas augstskolā, sagatavoti (profesionāli pilnveidot) 30 - 40 pedagogi gadā 2)Organizēta profesionālās pilnveides studiju programmas izstrāde un īstenošana Latvijas augstskolā, sagatavoti 30 - 40 speciālisti gadā	IZM	LVA, augstskolas 2023. gada II pusgads
		2.1.1.8. Pedagogu meistarklases: ikgadēji kursi	Ik gadu 5 kursi, izglītoti 60 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas 2023. gada II pusgads

		<p>2.1.1.9. Profesionālās kompetences pilnveides semināri kursu vadītājiem un tālākizglītotājiem: tālākizglītotāji pilnveidojuši profesionālo kompetenci atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.</p> <p>2.1.10. Profesionālā pilnveide ārvalstu un Latvijas augstskolu docētājiem, kuri augstskolās māca latviešu valodu kā svešvalodu: organizēts "Letonistu seminārs".</p>	<p>Ik gadu rīkots 2 dienu seminārs, izglītoti 30 pedagogi</p> <p>Katru gadu izglītoti 20 ārvalstu un Latvijas augstskolu mācībspēki.</p>	IZM	LVA, augstskolas	2023. gada II pusgads
2.2. uzdevums	Nodrošināt latviešu valodas apguves un metodikas resursu daudzveidību.					
2.2.1.	Atbalsta pasākumi pedagogiem latviešu valodas apguves metodikā.	<p>2.2.1.1. Metodiskā atbalsta nodrošinājums latviešu valodas kā svešvalodas pedagogiem; atbalsts pedagogiem vieglās valodas izmantošanai mācību procesā: metodisko materiālu (resursu) izveide digitālajā vidē (video, audio, adaptēti teksti u.tml.)</p> <p>2.2.1.2. konference par latviešu valodas kā svešvalodas apguves metodikas jautājumiem: apspriesti un izvērtēti latviešu valodas kā svešvalodas apguves metodikas jautājumi.</p> <p>2.2.1.3. konsultačīvā palīdzība latviešu valodas skolotājiem</p>	<p>Ik gadu izveidoti 3 mācību materiāli, ievietoti vietnē "Māci un mācies"</p> <p>Ik gadu 1 konference, izglītoti 100 pedagogi</p> <p>Katru gadu izdots metodiskais biļetens, sniegtas konsultācijas individuāli un mācību centros, izglītoti 200 pedagogi</p>	IZM	LVA	2023. gada II pusgads
				IZM	LVA	2023. gada II pusgads
				IZM	LVA	2023. gada II pusgads

			2022. gads – 15 konsultācijas, izglītoti 45 pedagogi 2023. gads – 15 konsultācijas, izglītoti 45 pedagogi			
2.2.2.	Digitālu brīvas pieejas resursu izstrāde	vietnes "Māci un mācies latviešu valodu" pilnveide un pārvaldība	Katru gadu izveidot i 2 orgānāli interaktīvie materiāli, nodrošināta vietnes pārvaldība	IZM	LVA	2023. gada II pusgads
2.2.3.	Mācību un informatīvo latviešu valodas apguves resursu izstrāde dažādām mērķa grupām.	2.2.3.1. Nodrošināta latviešu valodas mācību grāmatas lietuviešiem izveide un iespiešana: izdots mācību materiāls lietuviešiem B1 un B2 valodas prasmes līmenim. 2.2.3.2. C līmeņa mācību līdzeklis un LV integrētas apguves iespējas 2.2.3.3. Nodrošināta latviešu valodas mācību vai mācību metodiskā līdzekļa izstrāde ārvalstu studentiem. 2.2.3.4. Mācību līdzekļu nodrošinājums LAT2 apguvei mācību līdzekļu komplekts LAT2 apguvei formālajā izglītībā 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. klasei	Izdota latviešu valodas mācību grāmata lietuviešiem "Skaidrs!" (B1 līmenis). Tirāža: 1000 eks. Izdota latviešu valodas mācību grāmata lietuviešiem "Skaidrs!" (B2 līmenis). Tirāža: 1000 eks Interaktīvs mācību līdzekļu komplekts latviešu valodas prasmes C līmenim (interaktīva digitāla mācību grāmata, 2 lietotnes gramatikas apguvei, pašvērtēšanas un pašmācības rīks ar iespēju novērtēt savas zināšanas un pilnveidot tās) Izdoti 3 latviešu mācību vai mācību metodiskie līdzekļi Izdoti 6 mācību komplekti.	IZM	LVA	2023. gada II pusgads 2023. gada II pusgads 2023. gada II pusgads 2023. gada II pusgads
2.3. uzdevums	Paplašināt latviešu valodas apguves iespējas dažādām mērķa grupām un pilnveidot prasmju vērtēšanu.					
2.3.1.	Atbalsts latviešu valodas un kultūras	2.3.1.1. Nodrošināts grāmatu sūtījums ārvalstu augstskolām un	Veikta grāmatu iegāde un nosūtīšana ārvalstu augstskolām un pētniecības	IZM	LVA	2023. gada II pusgads

	apguvei ārvalstu augstskolu lektorātos un studiju programmās.	pētniecības iestādēm (tajā skaitā - LVA jaunākie izdevumi)	iestādēm. Jaunākos izdevumus saņēmušas 20-22 augstākās izglītības iestādes			
		2.3.1.2. LVA pārstāvju vizītes ārvalstu augstskolu pasākumos: katrai gadai notikušas vismaz 2 LVA pārstāvju vizītes ārvalstu augstskolu pasākumos.	Katru gadu apmeklētas 2 ārvalstu augstskolas un pārrunātas sadarbības iespējas nākotnē.	IZM	LVA	2023. gada II pusgads
		2.3.1.3. Nodrošināts finansiāls atbalsts izglītojošiem pasākumiem ārvalstu augstskolās, kurās apgūst latviešu valodu: sniegti finansiāls atbalsts līdz 5 izglītojošiem pasākumiem ārvalstu augstskolās, kurās apgūst latviešu valodu.	Katru gadu sniegti finansiāls atbalsts līdz 5 ārvalstu augstskolu organizētiem latviešu valodas un kultūras popularizēšanas pasākumiem.	IZM	LVA	2023. gada II pusgads
		2.3.1.4. Nodrošināts finansiāls atbalsts ārvalstu augstskolu lektorātiem, kas nodrošina latviešu valodas apguvi. Atbalsts sniegti: Vašingtonas Universitātei (ASV, Sietla), Kārla Universitātei (Prāga, Čehija), Masarika Universitātei (Brno, Čehija), INALCO (Parīze, Francija), Tartu Universitātei (Igaunija), Varšavas Universitātei (Polija), Helsinku Universitātei (Somija); nodrošināts līdzfinansējums latviešu valodas lektoru atlīdzībai Pekinas Svešvalodu universitātē (Pekina, Ķīna) un Budapeštās Eotvoša Lorānda Universitātē (Budapešta, Ungārija)	Katru gadu sniegti finansiāls atbalsts 9 ārvalstu lektorātiem.	IZM	LVA	2023. gada II pusgads

		2.3.2.1. Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem (pilsoņi, nepilsoņi, kas nav reģistrēti NVA kā bezdarbnieki/darba meklētāji) a) latviešu valodu apguvušas personas (skaits gadā); b) personas, kas kārtojušas valodas prasmes pārbaudes eksāmenu VISC un paaugstinājuši valsts valodas prasmes līmeni par vienu pakāpi (skaits gadā) - %	Gadā: a) 1000 personas b) 60%	SIF ⁵	IZM, LVA	2023. gada II pusbogs
2.3.2.	Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem un jaunajiem runātājiem.	2.3.2.2. Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana reemigrantiem un viņu ģimeņu locekļiem latviešu valodu apguvušas personas (skaits gadā), kas paaugstinājušas valsts valodas prasmes līmeni par vienu pakāpi	Gadā: 150 personas	SIF	IZM, LVA, LiepU	2023. gada II pusbogs
		2.3.2.3. Projekta “Bēgļu un alternatīvo statusu ieguvušo personu integrācija Latvijas darba tirgū” pasākuma - Neformālās izglītības programmas “Latviešu valoda bez starpniekvalodas” Veicināt bezdarbnieku konkurētspēju darba tirgū	Gadā: 25-30 personas	LM	NVA, VISC	2023. gada II pusbogs
		2.3.2.4. Projekta “Bēgļu un alternatīvo statusu ieguvušo personu integrācija Latvijas darba tirgū” pasākuma - programmas	Gadā: 5-7 personas	LM	NVA	2023. gada II pusbogs

⁵ SIF īstenos pasākumu, ja tiks piešķirts valsts budžeta finansējums.

		“Latviešu valodas mentora pakalpojums” Veicināt bezdarbnieku konkurētspēju darba tirgū				
2.3.3.	Valsts valodas prasmes vērtēšanas procesa nodrošinājums Latvijā un diasporā, t.sk. digitālajā vidē.	2.3.2.5. ESIF projekta „Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” Nr. 7.1.1.0/15/I/001 Neformālās izglītības programma „Valsts valodas apguve”. Veicināt bezdarbnieku konkurētspēju darba tirgū	2022.g.- 1800 personas 2023.g.- 1800 personas	LM	NVA, VISC	2023. gada II pusbogs
		2.3.2.6. ESIF projekta „Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” Nr. 7.1.1.0/15/I/001 Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu kurss “Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības) (56 akad. st.)”. Veicināt bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspēju darba tirgū	Rezultatīvais rādītājs atsevišķi kursam “Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības)” netiek noteikts, pakalpojums tiek nodrošināts atbilstoši pieprasījumam. Vidēji ik gadu aktivitātē tiek iesaistīti 550 dalībnieki.	LM	NVA	2023. gada II pusbogs
2.3.3.	Valsts valodas prasmes vērtēšanas procesa nodrošinājums Latvijā un diasporā, t.sk. digitālajā vidē.	2.3.3.1. Valsts valodas prasmes pārbaužu nodrošināšana Latvijā un ārpus tās, t.sk. diasporā. Nodrošinātas valsts valodas prasmes pārbaudes (VVPP) profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai, ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai Latvijā un ārpus Latvijas, tai skaitā, diasporas pārstāvjiem. Ik gadu sagatavots un VISC mājaslapā publiskots pārskats par VVPP rezultātiem un VVPP kārtotājiem	VVPP 4000 personām gadā.	IZM	VISC	2023. gada II pusbogs

		dažādos aspektos.				
		<p>2.3.3.2. Izstrādāt mācību plānus, programmas un īstenot dažāda veida atbalsta pasākumus latviešu valodas apguvei saskaņā ar <i>Diasporas izglītības satura vadlīnijām</i>. Respektējot diasporas vajadzības un sadarbībā ar diasporas izglītības nozares pārstāvjiem, veidotas individuālas programmas un to īstenošanai nepieciešamie atbalsta materiāli un pasākumi diasporas skolotājiem</p>	Mācību materiāli <i>Diasporas izglītības satura vadlīniju jomas „Latviešu valoda”</i> īstenošanai dažādās vecuma grupās un valodas prasmes līmeņos: tematiskas uzdevumu kopas dažādās valodas darbībās; dažāda veida mācību uzdevumi atbilstoši individuālajām mācību programmām. Metodiskie materiāli pedagogiem diasporas izglītības vadlīniju satura ieviešanai	IZM	VISC	2023. gada II pusgads
		<p>2.3.3.3. Nodrošināti informatīvi un metodiski semināri latviešu valodas pieaugušo skolotājiem un diasporas izglītības jomas pārstāvjiem: par VVPP procesu; par latviešu valodas apguves īstenošanas iespējām saskaņā ar <i>Diasporas izglītības satura vadlīnijām</i> diasporas nedēļas nogales skolās, dažāda veida diasporas nometnēs u.c. izglītojošos pasākumos</p>	4-5 semināri Latvijā un 2-3 ārvalstīs (t.sk. kāds no semināriem tiešsaistes formā)	IZM	VISC	2023. gada II pusgads
2.4. uzdevums	Veidot stratēgisko infrastruktūru latviešu valodas digitalizācijai.					
2.4.1.	Valodas digitālo tehnoloģiju un digitālu brīvas pieejas resursu izstrāde.	Latviešu valodas nacionālā tekstu korpusa (LVK) papildināšana, pilnveide un uzturēšana, papildināšana ar jaunākajiem datiem, tehnoloģiska unifikācija	līdz 150 milj. uzturēto vārdlietojumu apjomam; funkcionāla papildināšana	IZM	LU MII (Mākslīgā intelekta laboratorija - AiLab), LVA	2023. gada II pusgads
2.4.2.	Latviešu valodas digitālo resursu	2.4.2.1. Veikta mūsdienu latviešu valodas sistēmas izpēte valodas	LZP VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots	IZM	VPP projekta iesniedzējs,	2023. gada II pusgads

	nodrošinājums (korpusu attīstība) un zinātniskais darbs.	statisko un dinamisko norišu kopsakarībā un nodrošināta valodas tehnoloģiju attīstība.	vismaz viens projekts atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai”” 6.5. punkta Latviešu valodas attīstība 21. gadsimtā un tās valstiskā loma 6.5.2. uzdevuma (a), (b), (e), (f) virzienam.		LZP	
	2.4.2.2. “Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcas” papildināšana un redīgēšana.	Papildināta “Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca”.	IZM	LU LaVI, LU MII	2023. gada II pusbogs	
	2.4.2.3. Latviešu priekšvārdu vēsturiskās vārdnīcas izstrāde.	Izstrādāts elektroniskas “Vēsturiskās latviešu personvārdu vārdnīcas” prospekts	IZM	LU LaVI, LU MII	2023. gada II pusbogs	
	2.4.2.4. Latviešu aizgūtās leksikas digitalizācija un pētniecības teorētiskā modeļa pilnveide.	1)Starptautiska konference par valodu kontaktiem 2023. gadā 2)Kolektīva monogrāfija par valodu kontaktiem, kā arī interneta portāls ar datubāzi "Aizguvumi latviešu valodā"	IZM	VeA	2023. gada II pusbogs	
2.4.3.	Korpuslingvistikas pamatprasmju attīstīšana dažādām mērķa grupām un prasmju pilnveides, specializācijas pasākumi.	2.4.3.1. Latviešu valodas apguvēju korpusi Latviešu valodas apguvēju korpuiss (apakškorpusi: valsts valodas prasmes pārbaudes darbu, studentu, vidusskolēnu domrakstu), korpusa datos balstīti mācību materiāli un pašnovērtējuma / pašpārbaudes platforma.	Latviešu valodas apguvēju korpuiss, tiešsaistes mācību platforma. Platforma korpusa papildināšanai.	IZM	LU MII, LiepU, RTA	2023. gada II pusbogs
		2.4.3.2. Latviešu valodas mašīnlasāmo vārdnīcu attīstīšana: Tēzaurs.lv, MLVV, WordNet Precizēti, pilnveidoti un papildināti latviešu valodas vārdnīcu	Skaidrojošā vārdnīca Tezaurs.lv papildināta ar vidēji 10000 šķirkļiem gadā; papildināta un pilnveidota Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcas versija; latviešu valodas leksiskās	IZM	LU MII, LU LaVI	2023. gada II pusbogs

		mašīnlasāmie dati, integrēti ar latviešu valodas skaitļojamās morfoloģiskās analīzes sistēmu, pievienoti formalizēti saistītie dati (WordNet, FrameNet).	ontoloģijas WordNet pilotversija (~5000 sinonīmu kopas un to savstarpējās semantiskās attieksmes).			
		2.4.3.3. Latviešu valodas runas atpazīšana un sintēze medicīnās lietojumiem Automatizēta medicīnisko aprakstu (vizuālās diagnostikas un epikrīžu) transkribēšanas platforma.	Medicīnās terminu mašīnlasāma izrunas vārdnīca, medicīnisko aprakstu runas korpuiss, medicīnās nozarei pielāgoti akustiskie un valodas modeļi, transkribēšanas platformas prototips.	IZM	LU MII, RAKUS	2023. gada II pusgads
		2.4.3.4. Vienota vārdnīcu platforma: integrēta mašīnlasāmu latviešu valodas vārdnīcu izstrādes, redīgēšanas un pārlūkošanas platforma.	Brīvi pieejama mašīnlasāmu vārdnīcu (leksisko datubāzu) izstrādes platforma, ko veido šķirkļu redīgēšanas moduļi un šķirkļu meklēšanas un pārlūkošanas moduļi, kā arī vienota datubāze, kuru iespējams integrēt ar citiem latviešu valodas resursiem un apstrādes rīkiem.	IZM	LU MII	2023. gada II pusgads
		2.4.3.5. Korpusa uzturēšana un zinātniskais darbs ar korpusu Pēc pieprasījumiem sniedz atbalstu korpusu uzturēšanā	Atbalsts sniegt 100 % apmērā	IZM	Augstskolas, LU MII, VVC	2023. gada II pusgads

3. Rīcības virziens SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA un ATBILDĪBA

Politikas rezultāti	[3] Latviešu valodas lietojuma vides paplašināšanās					
3.1. uzdevums	Nodrošināt iespēju ikvienam pilnveidot latviešu valodas prasmi.					
N.p.k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes terminš (līdz pusgadam)
3.1.1.	Valodas konsultāciju sniegšana sabiedrībai.	3.1.1.1. Valodas konsultāciju sniegšana sabiedrībai valsts un pašvaldību iestāžu, juridisko un privātpersonu konsultēšana par latviešu valodas lietojuma jautājumiem, citvalodu personvārdu atveide un identifikācija, lingvistisko atzinumu sniegšana	pēc sabiedrības pieprasījuma (15000 līdz 20000 mutvārdu, elektronisko un klātienes konsultāciju)	IZM, TM	LVA, VVC	2023. gada II pusgads
		3.1.1.2. datubāzes "Valodas konsultācijas" un "Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā"	~50–60 jaunu vienību gadā datubāzē; jaunāko personvārdu atveides ieteikumu iestrāde	IZM	LVA	2023. gada II pusgads

		regulāra papildināšana				
		3.1.1.3. sadarbība ar valodas konsultāciju dienestiem citās valstīs	1 seminārs	IZM	LVA	2023. gada II pusbogs
3.1.2.	Rosināt daudzveidīgu komunikāciju un noturīgu interesi sabiedrībā par latviešu valodas attīstību.	3.1.2.1. populārzinātnisku rakstu krājums "Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi" u.c. izdevumi par valodas prakses jautājumiem	1 populārzinātnisku rakstu krājums (~500 eks.) gadā 1 izdevums par valodas jautājumiem	IZM	LVA	2023. gada II pusbogs
		3.1.2.2. pētījumu par valodas vai valodas apguves jautājumiem tulkošana latviešu valodā	1 izdevums	IZM	LVA	2023. gada II pusbogs
		3.1.2.3. vārdnīcu (speciālo u.c.) izstrāde	1 izdevums (uzvārdu vārdnīca)	IZM	LVA	2022. gada II pusbogs
3.2. uzdevums	Radoši attīstīt un izkopt latviešu valodu ar literatūras un mākslas līdzekļiem.					
3.2.1.	Valsts lasīšanas veicināšanas programmas	1)"Bērnu jauniešu un vecāku žūrija" (BJVŽ); 2)"Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība" (SkaLas); 3)"Grāmatu starts" (GS).	Trīs programmas ik gadu	KM	IZM	2023. gada II pusbogs
3.3. uzdevums	Uzturēt institūciju līdzdalību un attīstīt sadarbību valsts valodas jomas pārvaldībā.					
3.3.1.	Valsts valodas likuma un uz tā pamata izdoto normatīvo aktu pilnvērtīga izpilde un kontrole.	3.3.1.1. Valsts valodas lietošanu reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanas pārbaužu veikšana un administratīvā pārkāpuma lietu izskatīšana. Izstrādāti nepieciešamo normatīvo aktu projekti, stiprināts valsts valodas juridiskais statuss	Pārskatīti un aktualizēti 14 uz Valsts valodas likuma pamata izdoti MK noteikumi (vidēji 2 - 3 MK noteikumi gadā)	TM	IZM, IeM, VVC	2023. gada II pusbogs
		3.3.1.2. Veiktas pārbaudes un izskatītas administratīvā pārkāpuma lietas par izdarītiem valsts valodas lietošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasību pārkāpumiem	Veikto pārbaužu skaits - 3360 ik gadu. Uzraudzības rezultātā administratīvo pārkāpumu īpatsvars nepārsniedz 15% no veikto pārbaužu skaita gadā.	TM	VVC	2023. gada II pusbogs

		3.3.1.3. <i>Valsts un pašvaldību iestāžu, juridisko un privātpersonu konsultēšana par valsts valodas lietošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.</i> Veikti pasākumi ar mērķi skaidrot valsts valodas lietošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasības	Attālināti sniegtu konsultāciju skaits – 1350 ik gadu. Organizēti 4 publiski pasākumi ik gadu.	TM	VVC	2023. gada II pusgads
3.3.2.	Normatīvo dokumentu tulkošanas jautājumu risināšana Latvijas un Eiropas Savienības institūcijās.	3.3.2.1. Starptautisko tiesību aktu tulkošana latviešu valodā un Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošana ES dalībvalstu valodās Latviešu valodā iztulkoti starptautiskie tiesību akti un ES dalībvalstu valodās – Latvijas Republikas tiesību akti	Iztulkoto standarta lpp. skaits - 10 500 ik gadu.	TM	VVC	2023. gada II pusgads
		3.3.2.2. Priekšlikumu izvērtēšana kļūdu labojumiem (<i>corrigendum</i>) publicētais Eiropas Savienības tiesību aktos; konsultāciju sniegšana ES iestāžu tulkošanas dienestiem un atzinumu sniegšana par ES tiesību aktu projektiem terminoloģijas jomā. Pēc pieprasījuma sniedz atzinumus par ierosinājumiem Eiropas Savienības dokumentu un to projektu tulkojumos konstatēto būtisko kļūdu labojumiem	Atzinumi sniegti 100 % apjomā.	ĀM	VVC, nozaru ministrijas	2023. gada II pusgads
		3.3.2.3. ES tulkošanas jautājumiem veltīto ikgadējo konferenču organizēšana Katru gadu sadarbībā ar Ārietu ministriju un Eiropas Komisijas Tulkosanas ģenerāldirektorāta Latviešu valodas	Konferenču skaits – 1 ik gadu.	TM	VVC	2023. gada II pusgads

		departamentu tiek organizēta konference “Latviešu valoda Eiropas Savienībā”.				
3.3.3.	Vietvārdū standartizācija.	<p>3.3.3.1. Turpināt piedalīties vietvārdū jomu ietekmējošo vai vietvārdū datus saturošo valsts normatīvo aktu vai to grozījumu sagatavošanā, t.sk. VARAM organizētajā darba grupā par ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru. Uzlabota normatīvo aktu bāze vietvārdū standartizācijai, precizēts konkrētu dabas objektu nosaukumu lietojums un pieraksta forma normatīvajos aktos, kuri satur vietvārdū sarakstus.</p> <p>3.3.3.2. Turpināt Latvijas Vietvārdū datubāzes un tās publiskās versijas uzturēšanu un attīstīšanu. Vietvārdū datubāzes funkcionalitātes uzlabojums, palielinot tajā esošās informācijas kvalitāti un apjomu atbilstoši karšu un ģeotelpisko datu sagatavošanas vajadzībām.</p> <p>3.3.3.3. Turpināt īstenot Latvijas pārstāvību ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupā (<i>United Nations Group of Experts on Geographical Names - UNGEGN</i>) Nodrošinātā Latvijas pārstāvība ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupas (UNGEGN) sesiju un starpsesiju</p>	Atbilstoši valsts normatīvo aktu vai to grozījumu sagatavošanas plāniem	AiM	LGIA, VVC, LU LaVI	2023. gada II pusbogs
			Izstrādāta un ieviesta jauna, pilnīgāka elektroniskās Vietvārdū datubāzes lietotne. Atbilstoši konkrētā gada karšu un ģeotelpisko datu sagatavošanas plāniem.	AiM	LGIA	2023. gada II pusbogs
			Nodrošinātā Latvijas pārstāvība UNGEGN 2. un 3. sesijā un UNGEGN Baltijas nodalas 21., 22., 23. sanāksmē, līdzdalība tematiskajās darba grupās.	AiM	LGIA, LU LaVI, VVC	2023. gada II pusbogs

		<p>darbā, UNGEGN Baltijas nodalas aktivitātēs un iespēju robežas - tematiskajās darba grupās, tādējādi piedaloties ANO rekomendāciju izstrādē šai jomā, kā arī sekojot līdzī un izplatot informāciju par ģeogrāfisko nosaukumu standartizācijas aktualitātēm pasaule un Latvijā.</p>			
		<p>3.3.3.4. Latvijas vietvārdū praktiskā standartizācija, kā arī izglītojošs un izskaidrojošs darbs ar sabiedrību.</p>	Turpināta oficiālo vietvārdū piešķiršana dabas objektiem atbilstoši Vietvārdū informācijas noteikumu prasībām un vietvārdū sadaļas uzturēšana LGIA mājaslapā.	AiM	<p>LGIA</p> <p>2023. gada II pusgads</p>
		<p>3.3.3.5. Vietvārdū standartizācijas nacionālās terminoloģijas izstrāde Latviskot un papildināt ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupas (UNGEGN) izstrādāto un aprobēto terminoloģiju.</p>	Sagatavota, prezentēta, elektroniski publicēta nacionālā vietvārdū standartizācijas terminu vārdnīca angļu un latviešu valodā, kā pamatu izmantojot UNGEGN publikāciju <i>Glossary of terms for the standardization of</i>	TM	<p>AiM, LGIA, LZA TK LU LaVI, VVC</p> <p>2023. gada II pusgads</p>
		<p>3.3.3.6. Cītvalstu redaktoriem adresētu vadlīniju izstrāde Latvijas vietvārdū pareizai lietošanai <i>Toponymic guidelines</i> – tiek izstrādātas, izmantojot UNGEGN aprobētus paraugus, piemēram, <i>Toponymic Guidelines of Estonia</i></p>	<i>Toponymic Guidelines of Latvia</i> - sagatavots angļu un latviešu valodā, prezentēts UNGEGN, publicēts elektroniski	TM	<p>AiM, LGIA, VVC, LU LaVI</p> <p>2023. gada II pusgads</p>
		<p>3.3.3.7. Vietvārdū katalogu un vārdnīcu sagatavošana un izplatīšana Ietverot kā normatīva rakstura, tā arī zinātniskus un populārus katalogus un vārdnīcas,</p>	Sagatavots un publicēts LGIA piešķirto oficiālo vietvārdū elektronisks katalogs M 1:250 000. Par 50% veikta Latvijas ūdenstilpu nosaukumu vārdnīcas	AiM	<p>LGIA, LU LaVI</p> <p>2023. gada II pusgads</p>

		izdevumus gan elektroniski, gan papīra formātā.	sagatavošana.			
3.3.4.	Latviešu valodas pētījumu rezultātu un normu avotu pieejamība.	<p>3.3.4.1. Latviešu valodas ekspertu komisija (LVEK) darbības atbalstīšana un nodrošināšana. Katru gadu notiek 10 sēdes, un komisijas eksperti pēc pieprasījuma sniedz izvērstus skaidrojumus par dažādiem ar latviešu valodas lietojumu saistītiem jautājumiem.</p> <p>3.3.4.2. Atzinumu un konsultāciju sniegšana personām un institūcijām par oficiālo vietvārdu priekšlikumiem Katru gadu sniegti 300 atzinumi par oficiālo vietvārdu priekšlikumiem.</p> <p>3.3.4.3. Latviešu valodas pētījumu rezultātu publiskošana zinātniskās konferencēs un kongresos, starptautiski recenzējamos žurnālos, rakstu krājumos, monogrāfijās, plašsaziņas līdzekļos Valsts valodas centra pārstāvji katru gadu publicē vai prezentē pētījumu rezultātus vismaz 1 zinātniskā konferencē vai kongresā, starptautiski recenzējamā žurnālā, rakstu krājumā, monogrāfijā vai plašsaziņas līdzekļos.</p> <p>3.3.4.4. Latviešu uzvārdu datubāzes (digitāla skaidrojoša uzzīņu avota) izstrāde Latvijas kultūrvēsturisko novadu uzvārdu un to variantu kopuma kā brīvpieejas resursa izstrāde: Vidzemes, Latgales</p>	<p>LVEK sēžu skaits: ik gadu – 10; skaidrojumi pēc pieprasījuma sniegti 100% apjomā.</p> <p>Sniegto atzinumu skaits: ik gadu – 300</p> <p>Publikāciju vai prezentāciju skaits: 1 ik gadu</p> <p>Uzvārdu datubāzes tehnoloģiskā risinājuma izstrāde ~22 tūkst. uzvārdu šķirkļu iestrāde (2022); 1 lietotne (2023)</p>	TM	VVC	2023. gada II pusbads
				TM	AiM (LGIA), VVC	2023. gada II pusbads
				TM	IZM (augstskolas, LVA), VVC	2023. gada II pusbads
				IZM	LVA, LU LaVI	2023. gada II pusbads

		Kurzemes, Zemgales un Sēlijas uzvārdu un to variantu brīvpieejas resurss.				
3.3.5.	Valsts valodas lomas stiprināšana darba vidē.	Skaidrojošs materiāls darba devējiem par valsts valodas nozīmi un svešvalodu prasībām darba vidē un darba sludinājumos.	Sākot ar 2022. gadu, izstrādāts un publiskots 1 informatīvs materiāls (atgādne) privātajam sektoram un 1 – publiskajam sektoram. Informatīvie materiāli ik gadu tiek aktualizēti un papildināti.	TM	VVC, LM, VDI, VK	2023. gada II pusbogs

3.4. uzdevums	Saglabāt un attīstīt Latvijas lingvistiskās vides reģionālo savdabību.					
3.4.1.	Latviešu valodas reģionālo variantu pētījumi, ģeolingvistika un digitālas Latvijas pagastu izlokšņu kartes izveide.	3.4.1.1. Valsts pētījumu programmas "Latviešu valoda" apakšprojekts "Reģionālistika" (1.1.9.apakšprojekts "Reģionālistika" – vadītāja Dr. philol. Anna Vulāne)	3 monogrāfijas: V.Šaudiņa „Lituāniemi Lietuvas pierobežas sēliskajās izloksnēs”, L.Leikuma „Darbības vārds Dienvidlatgalē”, I.Ozola, L.Markus-Narvila „Ieskats Lejaskurzemes valodā” Latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības rīks Slāvismu datu lingvistiskā kopa Zinātniskas un populārzinātniskas publikācijas	IZM	LU, LU HZF, LU LaVI, DU, RTA, LiepU	2022. gada I pusgads
3.4.2.	Pētījumi un praktiskās	3.4.2.1. Valsts pētījumu programmas	VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši 6.6.1. uzdevuma priekšmetam Latvijas lingvistiskās vides reģionālās un vēsturiskās savpatības attīstība un (b) virzienam (sk. MK 2021. gada 7. jūlija rīkojumu Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai””)	IZM	VPP projekta iesniedzējs, LZP	2023. gada II pusgads
		1) Latvijas vietvārdu vārdnīcas	1) Latvijas vietvārdu vārdnīcas	IZM	LU, LU LaVI,	2022. gada I

	<p>leksikogrāfijas attīstība onomastikā un Latvijas vietvārdu lingvistiskās datubāzes izstrāde.</p>	<p>“Latviešu valoda” apakšprojekts “Onomastika” (1.1.5.apakšprojekts “Onomastika” – vadītāja Dr. philol. Sanda Rapa)</p>	<p>kārtējā sējuma sagatavošana publicēšanai; 2) četru onomastisku monogrāfiju sagatavošana publicēšanai; 3) zinātniski raksti, referāti starptautiskās zinātniskās konferencēs, 4) vietvārdu konsultācijas; 5) darbs ar sabiedrību (vietvārdu dienas rīkošana).</p>		LiepU	pusgads
	<p>3.4.2.2. Onomastisku pētījumu un publikāciju nodrošināšana</p> <p>1. Latvijas vietvārdu tezaura veidošana un publicēšana.</p> <p>2. LU LaVI vietvārdu kartotēku un ekspedīciju materiālu digitalizēšana.</p> <p>4. Onomastisku pētījumu (toponīmikā, antroponīmikā, ergonīmikā u. c.) izstrāde.</p> <p>5. Jaunāko tendenču latviešu antroponīmijā izpēte (jaundzimušo personvārdu izvēle, personvārdu maiņa u. c.).</p> <p>6. Socioonomastikas attīstīšana.</p> <p>7. Praktiskā toponīmika.</p>	<p>1. “Latvijas vietvārdu vārdnīcas” turpinājumsējumu publicēšana.</p> <p>2. Kultūrvēsturiski un valodnieciski vērtīgu vietvārdu saraksta sagatavošanas metodika un paraugs konkrētai teritorijai.</p>	IZM	LU LaVI, LU MII, LiepU	2023. gada II pusgads	
	<p>3.4.2.3. Latvijas vietvārdu lingvistiskā datubāze: izveidot Latvijas vietvārdu lingvistisko un vēsturisko vietvārdu datubāzi, kas nepieciešama gan pētījumiem, gan vietvārdu standartizācijai, gan interesentiem</p>	<p>LZP VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai”” 6.6. punktam Latvijas lingvistiskā daudzveidība un</p>	IZM	LU LaVI, LU MII, LZP	2023. gada II pusgads	

			Latvijas lingvistiskās vides reģionālās un vēsturiskās savpatības attīstība un 6.6.1. uzdevuma priekšmetam (c) virzienam vietvārdū sistēmas un vietējā lietojuma tradīcijas novados, Latvijas lingvistisko un vēsturisko vietvārdū datubāzes pilnveide.			
3.4.3.	Pētījumi sociolingvistikā un urbānistikā.	Regulārs Latvijas iedzīvotāju lingvistisko ieradumu, attieksmu un pārliecību, arī labbūtības (lingvistiskās apmierinātības, labsajūtas) monitorings dažādās publiskās saziņas situācijās (valsts iestādēs, privātos uzņēmumos, tīmeklī, pilsētas ielās). Pētījums par latviešu valodas nozīmi un funkcionalitāti salīdzinājumā ar citām Latvijā lietotajām valodām.	LZP VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 "Par valsts pētījumu programmu "Letonika latviskas un europeiskas sabiedrības attīstībai"" 6.5. punkta Latviešu valodas attīstība 21. gadsimtā un tās valstiskā loma 6.5.1. uzdevuma priekšmetam - mūsdienu latviešu valodas attīstības un lietojuma izpēte.	IZM	VPP projekta iesniedzējs, LZP	2023. gada II pusgads
3.5. uzdevums	Veidot mērķtiecīgu saziņu ar sabiedrību par valodas lietojuma jautājumiem, iesaistīt jauniešus lingvistiskās vides veidošanā un latviešu valodas prestiža stiprināšanā.					
3.5.1.	Informatīvi izglītojošu un sociāli aktuālu, iesaistošu pasākumu organizēšana latviešu valodas kvalitātes, lietojuma un apguves sekmēšanai, kā arī pozitīvas lingvistiskās attieksmes veidošanai	3.5.1.1. Starptautiskās Dzimtās valodas dienas ikgadējs pasākums	ikgadējais skolēnu radošo darbu konkurss 1 konkurss, 1 izdevums pasākums skolēniem un jauniešiem	IZM	LVA	2023. gada II pusgads
			radiolasījumi par valodas vai citiem jautājumiem – katru gadu 1 radošo darbu konkursa labāko darbu fragmentu lasījums, grāmatu par valodas jautājumiem fragmentu lasījumi u.tml.	IZM	LVA	2023. gada II pusgads

		3.5.1.2. Eiropas Valodas dienas ikgadējie pasākumi	pasākumu kopums	IZM	LVA, sadarbībā ar dažādām valsts institūcijām, NVO	2023. gada II pusbogs
		3.5.1.3. Valsts valodas dienas ikgadējie pasākumi	pasākumu kopums	IZM	LVA, sadarbībā ar dažādām valsts institūcijām, TM, VVC, NVO	2023. gada II pusbogs
		3.5.1.4. Reklāmkampaņas sociālajos tīklos un plašsaziņas līdzekļos ar mērķi sabiedrību rosināt lietot latviešu valodu un rūpēties par valodas kvalitāti	diskusiju cikli par dažādiem valodas jautājumiem – 1 pasākumu cikls gadā vai divos gados; interaktīvas e-akcijas sabiedrības iesaistei	IZM	LVA	2023. gada II pusbogs
3.5.2.	Pilsoniskās aktivitātes kvalitatīvas valsts valodas vides veidošanā publiskajā telpā un medijos.	3.5.2.1. Akciju organizēšana, iesaistot sabiedrību valsts valodas politikas īstenošanā Nodrošināta akciju "Latviešu valodai draudzīga vide" un "Latviešu valodas kvalitāte periodiskajā presē" norise	Akciju skaits: 2022. g. - 2 2023. g. - 2	TM	VVC, nozares NVO	2023. gada II pusbogs
		3.5.2.2. Sabiedrisko (brīvprātīgo) palīgu iesaiste, attīstot pilsonisku aktivitāti valsts valodas vides veidošanā Sekmēta un veicināta sabiedrisko (brīvprātīgo) palīgu aktivitāte	Piesaistīto brīvprātīgo skaita pieaugums: 2022. g. – 10 % 2023. g. – 10 %	TM	VVC	2023. gada II pusbogs
		3.5.2.3. Mobilās lietotnes "Valodas draugs" uzturēšana un administrešana Nodrošināta mobilās lietotnes "Valodas draugs" uzturēšana un	Saņemto un izskatīto ziņojumu skaits – 350 ik gadu.	TM	VVC	2023. gada II pusbogs

		administrešana				
		3.5.2.4. Īstenots ikgadējs projektu konkurss latviešu valodas prestiža celšanai un jauniešu līdziesaistei kvalitatīvas vides veidošanā publiskajā telpā un sociālajos medijos.	1 projektu konkurss gadā	IZM	LVA	2023. gada II pusgads
		3.5.2.5. Ikgadējās “Mediju brokastis” kvalitatīvas valodas vides veidošanai (pasākumu cikls – skaits)	1 pasākumu cikls ik gadu	IZM	LVA, KM, VVC	2023. gada II pusgads
		3.5.2.6. Ikgadējā Vietvārdu diena un akcija “Apvidvārdu talka” Organizēta “Vietvārdu diena” kādā no Latvijas pagastiem, turpināta 2017. gadā izveidotās vietvārdu vākšanas pūlpakalpes vietnes “Tautas vietvārdu datubāze” (https://vietvardi.lv/talka/) popularizēšana un papildināšana	1. “Vietvārdu diena kā pozitīvas lingvistiskās attieksmes pret vietvārdu vietējām formām veicinātāja. 2. Apvidvārdu vākšanas pūlpakalpes vietnes “Apvidvārdu talka” izstrādāšana un apvidvārdu talkas akcija.	IZM	1. LU LaVI, LU MII, LGIA 2. LU LaVI, LU MII	2023. gada II pusgads

IV. Ietekmes novērtējums uz valsts un pašvaldību budžetu

1. Kopsavilkums par Plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamo valsts un pašvaldību budžeta finansējumu

Kopsavilkums par Plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamo valsts un pašvaldību budžeta finansējumu ministrijas un citas atbildīgās institūcijas plānā paredzēto pasākumu īstenošanu 2022.gadā nodrošina piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros. Jautājums par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu Plānā paredzēto pasākumu īstenošanai 2023.gadā un turpmāk skatāms Ministru kabinetā gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojekta sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem priekšlikumiem prioritārajiem pasākumiem atbilstoši valsts budžeta finansiālajām iespējām.

1.tabula

Nr.	Uzdevums/ Pasākums	Budžeta resors	Budžeta programmas (apakšprogram- mas) kods un nosaukums	Vidēja termiņa budžeta ietvara likumā plānotais finansējums		Nepieciešamais papildu finansējums				Pasākuma īstenošanas gads (ja pasākuma īstenošana ir terminēta)
				2022. gads	2023. gads	2022. gads	2023. gads	turpmākajā laikposmā līdz pasākuma pabeigšanai (ja pasākuma īstenošana ir terminēta)	turpmāk ik gadu (ja pasākuma izpilde nav terminēta)	
	Finansējum s plāna realizācijai kopā			3 111 352	2 720 492		2 133 920		2 041 920	
	15.Izglītības un zinātnes ministrija			2 107 789	1 716 929		1 611 920		1 519 920	
			05.12.00 Valsts pētījumu programmas	1 037 047	1 037 047		1 189 920		1 189 920	
			04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	521 388	479 562		422 000		330 000	

			42.06.00 Valsts izglītības satura centra darbības nodrošināšana	160 320	160 320					
			63.08.00 programma Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014-2020)	389 034	40 000					
			Atveselošanās un noturības mehānisma finansējuma ietvaros*****							
		08.Sabiedrīb as integrācijas fonds		34 149	34 149		504 000		504 000	
			02.00.00 Latvijas NVO fonda un latviešu valodas apguves programmas				504 000		504 000	
			03.00.00 Reemigrācijas atbalsta programma	34 149	34 149					
		18. Labklājības ministrija		969 414	969 414					
			04.02.00 “Nodarbinātības speciālais budžets” – 2.3.2.3. pasākums	32 206	32 206					

			07.01.00 “Nodarbinātības valsts aģentūras darbības nodrošināšana” – <i>2.3.2.4. pasākums</i>	8 408	8 408					
			63.07.00 “Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.-2020.)” - <i>2.3.2.5.pasākums</i>	928 800	928 800					
			63.07.00 “Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.-2020.)” - <i>2.3.2.6. pasākums</i>	- ⁶	- ⁷					
		19. Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība				18 000		18 000	

⁶ Finansējums atsevišķi kursam “Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības)” netiek noteikts, pakalpojums tiek nodrošināts atbilstoši pieprasījumam.

⁷ Finansējums atsevišķi kursam “Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības)” netiek noteikts, pakalpojums tiek nodrošināts atbilstoši pieprasījumam.

1.rīcības virziens									
1.1.Nodrošināt zinātniskos un praktiskos resursus latviešu valodas izpētes ilgtspējai.									
1.1.1.	Izstrādāt Valsts pētījumu programmas uzdevumus un īstenot projektus latviešu valodas izpētei, zinātniskās un akadēmiskās darbības attīstībai valodniecībā un robežzinātnēs.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas	1 037 047	1 037 047		1 189 920		1 189 920
1.1.2.	Latviešu valodas situācijas Latvijā un diasporā izpēte.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	7 842					
1.1.3.	Valodas politikas pētījumi kontekstā ar sabiedrības lingvistiskās uzvedības izpēti.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	10 000	10 000				
1.2. Attīstīt akadēmisko latviešu valodu, latviešu terminoloģiju un terminradi kā zinātniskās darbības daļu.									
1.2.1.	Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas darba	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.01.00 Zinātniskās darbības nodrošināšana ⁸						

⁸ Pasākums tiks īstenots valsts budžeta apakšprogrammas ietvaros 2022., 2023. gadā

	organizēšana un sabiedrības konsultēšana.								
1.2.2.	Latvijas Nacionālā terminoloģijas portāla (LNTP) termini.gov.lv saturu uzturēšana un funkcionalitātes pilnveidošana.	19.Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība ⁹						
1.3. Attīstīt un nostiprināt latgaliešu rakstu valodu.									
1.3.1.	Latgaliešu rakstu valodas saglabāšanas un attīstības jautājumu aktualizēšana un lietojuma veicināšana.	19.Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība				3 000		3 000
1.3.2.	Latgaliešu rakstu valodas lingvistisks apraksts: vēstures, avotu, normas un mūsdienu situācijas izpēte.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas*						
1.3.3.	Atbalsta pasākumi latgaliešu rakstu valodas apguvei vispārējā izglītībā	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	1 000	1 000		32 000		2023
1.4.Paplašināt latviešu valodas lietojuma vidi Braila rakstā, zīmju un vieglajā valodā.									

⁹ Pasākums tiks īstenots valsts budžeta apakšprogrammas ietvaros 2022., 2023. gadā

1.4.1.	Latviešu nedzirdīgo zīmju valodas standartizācija, apguve un popularizēšana.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde				75 000		75 000	
1.4.2.	Vieglās valodas un zīmju valodas resursu attīstība.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	63.08.00 programma Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014-2020) – 1.4.2.1. pasākums	389 034	40 000					
1.4.2.	Vieglās valodas un zīmju valodas resursu attīstība.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas** – 1.4.2.2. pasākums							
1.5.Veicināt lībiešu valodas vitalitāti.										
1.5.1.	Atbalsts lībiešu valodas izpētei, normēšanai un attīstībai.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas***							
1.5.2.	Lībiešu valodas vides uzturēšana un apguves iespēju nodrošināšana.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde				80 000		80 000	
2. rīcības virziens										
2.1.Atbilstīt latviešu valodas speciālistu karjeras izaugsmi.										
2.1.1.	Latviešu valodas pedagoģu profesionālās kompetences pilnveides programmas un metodikas kursi.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	102 000	102 000		30 000		30 000	

2.2.1.	Atbalsta pasākumi pedagoģiem latviešu valodas apguves metodikā.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	17 000	5 000					
2.2.2.	Digitālu brīvas pieejas resursu izstrāde	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	25 000	25 000					
2.2.3.	Mācību un informatīvo latviešu valodas apguves resursu izstrāde dažādām mērķa grupām.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	97 253	97 253					
2.3.Paplašināt latviešu valodas apguves iespējas dažādām mērķa grupām un pilnveidot prasmju vērtēšanu.										
2.3.1.	Atbalsts latviešu valodas un kultūras apguvei ārvalstu augstskolu lektorātos un studiju programmās.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	109 309	109 309					
2.3.2.	Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem un jaunajiem runātājiem.	08. Sabiedrības un integrācijas fonds	02.00.00 Latvijas NVO fonda un latviešu valodas apguves programmas – <i>2.3.2.1. pasākums</i>				504 000		504 000	
			03.00.00 Reemigrācijas atbalsta programma - <i>2.3.2.2. pasākums</i>	34 149	34 149					
2.3.2.	Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana	18. Labklājības ministrija	04.02.00 “Nodarbinātības speciālais	32 206	32 206					

	Latvijas iedzīvotājiem un jaunajiem runātājiem.		“budžets” – 2.3.2.3. <i>pasākums</i>							
			07.01.00 “Nodarbinātības valsts aģentūras darbības nodrošināšana” – 2.3.2.4. <i>pasākums</i>	8 408	8 408					
			63.07.00 “Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.-2020.)”- 2.3.2.5. <i>pasākums</i>	928 800	928 800					
			63.07.00 “Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.-2020.)” - 2.3.2.6. <i>pasākums</i>	⁻¹⁰	⁻¹¹					
2.3.3.	Valsts valodas prasmes vērtēšanas procesa nodrošinājums Latvijā un diasporā, t.sk. digitālajā vidē.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	42.06.00. Valsts izglītības satura centra darbības nodrošināšana	160 320	160 320					
2.4. Veidot stratēģisko infrastruktūru latviešu valodas digitalizācijai.										

¹⁰ Finansējums atsevišķi kursam “Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības)” netiek noteikts, pakalpojums tiek nodrošināts atbilstoši pieprasījumam.

¹¹ Finansējums atsevišķi kursam “Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības)” netiek noteikts, pakalpojums tiek nodrošināts atbilstoši pieprasījumam.

2.4.1.	Valodas digitālo tehnoloģiju un digitālu brīvas pieejas resursu izstrāde.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00. Valsts valodas politika un pārvalde	7 984			145 000		145 000	
2.4.2.	Latviešu valodas digitālo resursu nodrošinājums (korpusu attīstība) un zinātniskais darbs.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas**							
2.4.3.	Korpuslingvistikas pamatprasmju attīstīšana dažādām mērķa grupām un prasmju pilnveides, specializācijas pasākumi.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	Atveselošanās un noturības mehānisma finansējuma ietvaros*****							
3. rīcības virziens										
3.1.Nodrošināt iespēju ikvienam pilnveidot latviešu valodas prasmi.										
3.1.1.	Valodas konsultāciju sniegšana sabiedrībai.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	4 000	9 000					
		19.Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība				5 000		5 000	
3.1.2.	Rosināt daudzveidīgu komunikāciju un noturīgu interesu sabiedrībā par latviešu valodas attīstību.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	30 000	11 000					
3.2.Radoši attīstīt un izkopt latviešu valodu ar literatūras un mākslas līdzekļiem.										

3.2.1.	Valsts lasīšanas veicināšanas programmas	15.Izglītības un zinātnes ministrija	Budžeta ietvaros*****							
3.3. Uzturēt institūciju līdzdalību un attīstīt sadarbību valsts valodas jomas pārvaldībā.										
3.3.1.	Valsts valodas likuma un uz tā pamata izdoto normatīvo aktu pilnvērtīga izpilde un kontrole	19.Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība ¹²							
3.3.2.	Normatīvo dokumentu tulkošanas jautājumu risināšana Latvijas un Eiropas Savienības institūcijās.	19.Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība ¹³							
3.3.3.	Vietvārdu standartizācija.	19.Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība ¹⁴							
3.3.4.	Latviešu valodas pētījumu rezultātu un normu avotu pieejamība.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	50 000	50 000					
3.3.5.	Valsts valodas lomas stiprināšana darba vidē.	19.Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība ¹⁵							

¹² Pasākums tiks īstenots valsts budžeta apakšprogrammas ietvaros 2022., 2023. gadā

¹³ Pasākums tiks īstenots valsts budžeta apakšprogrammas ietvaros 2022., 2023. gadā

¹⁴ Pasākums tiks īstenots valsts budžeta apakšprogrammas ietvaros 2022., 2023. gadā

¹⁵ Pasākums tiks īstenots valsts budžeta apakšprogrammas ietvaros 2022., 2023. gadā

3.4.Saglabāt un attīstīt Latvijas lingvistiskās vides reģionālo savdabību.									
3.4.1.	Latviešu valodas reģionālo variantu pētījumi, ģeolingvistika un digitālas Latvijas pagastu izlokšņu kartes izveide.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas**						
3.4.2.	Pētījumi un praktiskās leksikogrāfijas attīstība onomastikā un Latvijas vietvārdu lingvistiskās datubāzes izstrāde.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas**						
3.4.3.	Pētījumi sociolingvistikā un urbānistikā.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas*						
3.5.Veidot mērķtiecīgu saziņu ar sabiedrību par valodas lietojuma jautājumiem, iesaistīt jauniešus lingvistiskās vides veidošanā un latviešu valodas prestiža stiprināšanā.									
3.5.1.	Informatīvi izglītojošu un sociāli aktuālu, iesaistošu pasākumu organizēšana latviešu valodas kvalitātes, lietojuma un apguves sekmēšanai, kā arī pozitīvas lingvistiskās attieksmes veidošanai	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	60 000	60 000				

3.5.2.	Pilsoniskās aktivitātēs kvalitatīvas valsts valodas vides veidošanā publiskajā telpā un medijs.	15. Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde				60 000			
		19. Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība				10 000		10 000	

*Pasākums īstenojams MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai””) 6.6.1. uzdevuma “Latvijas lingvistiskās vides reģionālās un vēsturiskās savpatības attīstība” īstenošanai pieejamā finansējuma ietvaros atbilstoši 1.1.1. pasākumā plānotajam finansējumam.

**Pasākums īstenojams MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai””) 6.5.2. uzdevuma “Mūsdienu latviešu valodas sistēmas izpēte valodas statisko un dinamisko norišu kopsakarībā un valodas tehnoloģiju attīstība” īstenošanai pieejamā finansējuma ietvaros atbilstoši 1.1.1. pasākumā plānotajam finansējumam.

***Pasākums īstenojams MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai””) 6.6.2. uzdevuma “Lībiešu valodas attīstība, valodas apguve, pētnieku sadarbība un ataudze” īstenošanai pieejamā finansējuma ietvaros atbilstoši 1.1.1. pasākumā plānotajam finansējumam.

****Pasākums īstenojams MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai””) 6.5.1. uzdevuma “Latviešu valodas attīstības un lietojuma izpēte” īstenošanai pieejamā finansējuma ietvaros atbilstoši 1.1.1. pasākumā plānotajam finansējumam atbilstoši 1.1.1. pasākumā plānotajam finansējumam.

*****Pasākums tiks īstenots Eiropas Savienības Atveselošanas un noturības mehānisma plāna 2. komponentes „Digitālā transformācija” 2.3. reformu un investīciju virziena „Digitālās prasmes” 2.3.1.1.i. investīcijas „Augsta līmeņa digitālo prasmju apguves nodrošināšana” <https://likumi.lv/ta/id/322858-par-latvijas-atveselosanas-un-noturibas-mehanisma-planu>” ietvaros.

*****Sk. KM plāna „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāns 2021.–2023.gadam” projekta (VSS – 483) 4. nodaļas „Pasākumi mērķa sasniegšanai” pasākuma Nr.1.2.1. „Latviešu valodas lietošanas veicināšanas programma „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”” zemsvītras atsauci par finansējumu.

2. Detalizēts aprēķins Plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamajam papildus finansējumam

Jautājums par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu Plānā paredzēto pasākumu īstenošanai 2023.gadā un turpmāk skatāms Ministru kabinetā gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojekta sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem priekšlikumiem prioritārajiem pasākumiem atbilstoši valsts budžeta finansiālajām iespējām.

2.tabula

Nr.	Uzdevums/Pasākums	Budžeta resors	Budžeta programmas (apakšprogrammas) kods un nosaukums	Nepieciešamais papildu finansējums, eiro		Aprēķins
				2022.gads	2023.gads	
1.1.1.	Izstrādāt Valsts pētījumu programmas uzdevumus latviešu valodas izpētei un īstenot projektus zinātniskās un akadēmiskās darbības attīstībai valodniecībā un robežzinātnēs.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	05.12.00. Valsts pētījumu programmas	0	1 189 920	Plānots noslēgt līgumus par četru VPP programmas projektu īstenošanu, lai sasniegtu Pamatnostādnēs plānotos politikas un darbības rezultatīvos radītājus. Lai nodrošinātu programmas īstenotājiem finansējumu atbilstoši programmas uzdevumiem zinātniskās un akadēmiskās darbības attīstībai valodniecībā un robežzinātnēs un programmas konkursa rezultātiem, plānotas šādas projektu īstenošanas izmaksas: 4 VPP projekti - katrs 297 480 euro, kopā 1 189 920 euro gadā.
1.3.1.	Latgaliešu rakstu valodas saglabāšanas un attīstības jautājumu aktualizēšana un lietojuma veicināšana.	19. Tieslietu ministrija (Valsts valodas centrs)	09.01.00 Valsts valodas aizsardzība	0	3 000	Tehniskais atbalsts: 1700 euro; Publikācijas, atskaites, sabiedrības informēšana, informatīvie materiāli: 520 euro; Ceļa izdevumi apakškomisijas loceklīem: 780 euro.
1.3.3.1.	Latgaliešu rakstu valodas saglabāšanas un attīstības jautājumu aktualizēšana un lietojuma veicināšana.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	0	32 000	Atlīdzība un pakalpojumu izmaksas VISCI pasākumam (t.sk. autorlīgumi: 25 810 euro, pakalpojumi audiomateriālu apstrādei: 6 190 euro).
1.4.1.	Latviešu nedzirdīgo zīmju valodas standartizācija, apguve un popularizēšana.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	0	75 000	Atlīdzība un pakalpojumu izmaksas LVA pasākumiem: atlīdzība (latviešu zīmju valodas klātienes un/vai tālmācības kursu lektoriem (10 grupām) 7500 euro, latviešu zīmju valodas kursu skolotāju profesionālai pilnveidei lektoriem (20 grupas) 15 000 euro, metodisko materiālu un 4 programmu autoriem 2000 euro), pakalpojumi (semināri un konferences zīmju valodas

						standartizācijai un popularizēšanai (5 pasākumi) 46 500 euro, telpu īre 4000 euro)
1.5.2.	Lībiešu valodas vides uzturēšana un apguves iespēju nodrošināšana.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	0	80 000	<p>Valsts un pašvaldību budžeta dotācija biedrībām un nodibinājumiem:</p> <p>1) Mācību materiālu un pedagogu sagatavošana lībiešu valodas apguvei:</p> <ul style="list-style-type: none"> -valodas apguves programmas parauga (iesācējiem) izstrāde; - eksperimentālu mācību materiālu paraugu valodas apguves iesācējiem sagatavošana (līdz 2 gb.); - lībiešu valodas pedagogu apzināšana un izglītošana, kā arī profesionālās kvalifikācijas pilnveide (līdz 3 pedagogiem) – 44 000 euro <p>Izpildītājs – biedrība “LU Lībiešu institūta atbalsta biedrība/LI Līvod institūt tīgtimiz seītš”;</p> <p>2) Atbalsts lībiešu bērnu un jauniešu vasaras skolas “Mierlinkzīt” norisei (1 x gadā, 10 dienas) 24 500 euro.</p> <p>Izpildītājs “Biedrība „Līvu (lībiešu) savienība (Līvōd Īt)”</p> <p>3) Nodrošinātas lībiešu valodas pratēju tikšanās (ne biežāk kā 4 x gadā, 3 dienas) valodas apguvei, valodas uzturēšanai/saglabāšanai – 11 500 euro.</p> <p>Izpildītājs – biedrība “LU Lībiešu institūta atbalsta biedrība/LI Līvod institūt tīgtimiz seītš”.</p>
2.1.1.	Latviešu valodas pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas un metodikas kursi.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	0	30 000	Atlīdzība un pakalpojumu izmaksas LVA pasākumiem: atlīdzība (lektoriem 22 000 euro, metodisko materiālu un 8 programmu autoriem 4000 euro), pakalpojumi (telpu īre 4000 euro).
2.3.2.	Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem un jaunajiem runātājiem.	08. Sabiedrības un integrācijas fonds	02.00.00 Latvijas NVO fonda un latviešu valodas apguves programmas	0	504 000	<p>1) Atlīdzība 22 950 euro, t.sk.: projekta koordinators, projektu vērtēšana, uzraudzība; ārējie projektu vērtēšanas eksperti; atbalsta personāls (iepirkumi, lietvedība, personālspeciālists, finanšu uzskaitē un plānošana).</p> <p>2) Preces un pakalpojumi 10 943 euro, t.sk.: semināru organizēšana projektu īstenotājiem; uzraudzības vizītes pie projektu īstenotājiem; publicitātes pasākumi; darba vietas aprīkojums; administratīvie izdevumi .</p> <p>3) Kapitālās iegādes 1 300 euro (datortehnika un</p>

						lietojumprogrammatūra). 4) subsīdijas un dotācijas <i>468 807 euro</i> , atklāta projektu konkursā rezultātā tiks atbalstīti ~12 projekti.
2.4.1.	Nacionālā latviešu valodas korpusa (LVK) attīstība Latviešu valodas nacionālā tekstu korpusa (LVK) papildināšana, pilnveide un uzturēšana, papildināšana ar jaunākajiem datiem, tehnoloģiska unifikācija	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	0	145 000	Atlīdzība un pakalpojumu izmaksas LVA pasākumam. (Pārējie neklasificētie pakalpojumi <i>145 000 euro</i> Latviešu valodas nacionālā tekstu korpusa (LVK) regulāra papildināšana, pilnveide, uzturēšana un tehnoloģisku unifikāciju. Izpildītājs – LU MII).
3.1.1.	Valodas konsultāciju sniegšana sabiedrībai.	19. Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība	0	5 000	Tehniskais atbalsts (sakaru izdevumi): <i>2400 eiro</i> ; Konsultācijas, pārskatu izmaksas: <i>2600 eiro</i> .
3.5.2.	Pilsoniskās aktivitātes kvalitatīvas valsts valodas vides veidošanā publiskajā telpā un medijos.	19. Tieslietu ministrija	Valsts valodas centrs 09.01.00 Valsts valodas aizsardzība	0	10 000	Mobilās lietotnes "Valodas draugs" uzturēšana un pilnveidošana: <i>4000 euro</i> Akcijas "Latviešu valodai draudzīga vide" izdevumi: <i>1000 eiro</i> Akcijas "Latviešu valodas kvalitāte periodiskajā presē" izdevumi: <i>1000 euro</i> Sabiedrisko palīgu darbības nodrošināšana: <i>4000 euro</i>
3.5.2.4.	Īstenots ikgadējs projektu konkurss latviešu valodas prestiža celšanai un jauniešu līdziesaistei kvalitatīvas vides veidošanā publiskajā telpā un sociālajos medijos.	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	0	55 000	Atlīdzība un pakalpojumu izmaksas LVA pasākumam: atlīdzība (referentu atlīdzība, valodas ekspertu atlīdzība, konkursa organizēšanā un norisē iesaistīto darba apmaksa u.c. izdevumi) – <i>29000 euro</i> ; pakalpojumi (organizatoriskās un tehniskās izmaksas, publicitāte, noslēguma pasākuma organizēšana u.c.) – <i>26000 euro</i> .
3.5.2.5.	Ikgadējās "Mediju brokastis" kvalitatīvas valodas vides veidošanai	15.Izglītības un zinātnes ministrija	04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	0	5 000	Atlīdzība un pakalpojumu izmaksas LVA pasākumam (<i>2500 euro</i> – pakalpojumi (telpu noma, pasākuma organizēšanas izdevumi, materiālu sagatavošana); <i>2500 euro</i> – atalgojums (referentiem, ekspertiem u.c.)

3. Plāna pasākumu īstenošanai nepieciešamā papildu finansējuma atbilsme NAP2027 pasākumu indikatīvajam finansējumam

3. tabula

Nr.	Plāna pasākums	Budžeta resors/ programma	Plāna uzdevuma finansējums (<i>papildu nepieciešamais 2023. gadam</i>)	NAP2027 pasākums, kurš attiecināms uz Plāna pasākumu (institūcija, pasākuma nr.)	NAP2027 pasākuma finansējums, kas attiecināms uz attiecīgo uzdevumu, euro
1.	1.1.1.	15. Izglītības un zinātnes ministrija <i>05.12.00 Valsts pētījumu programmas</i>	EUR 1 189 920	IZM 382	17,5 milj.
2.	1.3.3.1., 1.4.1., 1.5.2., 2.1.1.7., 2.4.1., 3.5.2.4., 3.5.2.5.	15. Izglītības un zinātnes ministrija <i>04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde</i>	EUR 422 000	IZM, KM, NEPLP 440	7 045 000
3.	1.3.1., 3.1.1., 3.5.2.	19. Tieslietu ministrija / <i>Valsts valodas centrs</i> <i>09.01.00. Valsts valodas aizsardzība</i>	EUR 18 000	IZM, KM, NEPLP 440	7 045 000
4.	2.3.2.	08. Sabiedrības integrācijas fonds <i>02.00.00 Latvijas NVO fonda un latviešu valodas apguves programmas</i>	EUR 504 000	IZM, KM, NEPLP 440	7 045 000

*Valsts pētījumu programmai valsts valodas jomas stratēģiskai attīstībai papildu nepieciešamais valsts budžeta finansējums ir indikatīvs, kas tiks precizēts kopā ar pārējiem valsts pētījumu programmu īstenotājiem likumprojekta par valsts budžetu kārtējam gadam izstrādes procesā un iekļauts plānošanas dokumentā “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.–2027.gadam”.

«=TAP_AMATS#2»

(paraksts**)

«=TAP_PARAKSTS#2»

** Dokuments ir parakstīts ar TAP portāla elektroniskās parakstīšanas rīku